

1180

B.A.R.S.R.
I
~~50692~~

CREȘTEREA

FRĂGARILOR

1823

L. I 50.692

M. S. 45402

Biblioteca Academiei Romane

0000000022253

B.A.R.

Bill. Rom. Vecher

1180

uncol

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMANE.

DĂRUITA DE

~~D. Sturdza~~

~~1885 Oct. 3 / N 2929~~

A 4141.

2 1/2

Л В Ы Ц Ъ Т Ъ Р Ъ.

Д В О П Р В

К У Л Т У Р А С Л О К Р Е Щ Е Р Ъ

Ф Р З Г А Р И Л О Р

Ш И А

В Е Р М И Л О Р Д Е М Ъ Т А С Ъ

П Е Н Т Р Ъ

Л Т Р Е Б Ъ И Н Ц А Р Ъ Ш К О Л В Л О Р Н А Ц І О Н А Л Ъ.

А Е

А Р Х І М А Н Д Р И Т Ъ Л

Л У Д В І Г М И Т Е Р П А Х Е Р.

Unterricht über Seiden = Bäume Cultur.

Л Б У Д А

Ла Крѣска Тѣпографіе а Оуніверсітеціи дин Пестѣ.

1 8 2 3.

1823

Budae die 6. Septembris 1823.

Imprimatur.

Antonius Tumara m. p.

Censor.

inv. 5001

Л Д Р Е П Т А Р

ДЕСПРЕ

Крещерѣ фрзгарилвор ши а вермилвор
де мзтасз, пентрѣ лтребдин-
царѣ Школелвор Націонале.

1.

Лтре тот фелюл де лѣкрѣ кѣ каре се депринд
мжниле шменешй, пентрѣ шм касник ничй оу-
нѣл нѣ есте май оушор ничй май де фолос,
де кѣт кѣлтѣра сав крещерѣ вермилвор де мз-
тасз, пентрѣ кѣ ачй нѣ се чер пѣтерй марй, де
ачѣа ши пѣ чей май слабй лй пѣтем лтребдин-
ца ла ачест лѣкрѣ, пзнѣ ши прѣнчйй пот лѣ-
крѣла ачеста севжрши, ши тот лѣкрѣ л пѣцине
сзптѣмжнй ѣ гзтит, каре токмай лтрѣ ачел
тимп каде, кжнд нѣ авем ничй оун лѣкрѣ
ла кжмп, апой кѣ пѣцинѣ трѣдѣ, маре грѣ-

А 2

мадѣ

МАДЪ ДЕ БАНЬ СЕ АДЪЧЕ А КАСЪ. ЛЪКЪИТОРІЙ
ОУНЕЛЪР ЦЕРИ ФОРТЕ ТАРЕ СЕ ЛЪБОГЪЦЕСК КЪ АЧА-
СТА, А КАРЕ АТЪЦА МЪТЪСАРИ СЪНТ, КЪЦИ СЕ
АФЛЪ ШИ ЛЪКЪИТОРИ АТРО АЧЪ ЦАРЪ, АПОЙ ДЕ
ШИ СЪНТ МЪЛЦИ, ФІЕЩЕ КАРЕЛЕ ТОТ АРЕ ФОЛОСЪЛ
СЪЪ. ЛЪКЪМ ДЕ ЧЕ СЪ НЪ СЕ ДЕПРИНДЪ СЪТЪНЪЛ
ШИ АЛЦИЙ ДЕ АЧЕСТ ЛЪКРЪ, ПЪТЪНД КЪШИГА БА-
НИ, ДЕ КАРЕ ЕИ МАРЕ ЛИПСЪ АД, ГАРЪ МАЙ ВЪР-
ТОС, КЪ КЪ АЖЪТОРЮЛ ПРЪНЧИЛЪР ЧЕЛЪР СЛАБИ,
ПОТЕ ТОТ ЛЪКРЪЛ СЕВЪРШИ, ШИ МЪЛТ ВА АЖЪТА
КАСИ СЛАЕ.

2.

ДОБИТОКЪЦЕЛЕ АЧЕСТЪ, КАРЕ НЕ АДЪК НОУ
МЪТАСЪ, СЕ НЪМЪРЪ ЛА КЛАСА ВЕРМЪЦИЛЪР ДИИ
КАРИЙ ЕС ФЛЪТЪРИЙ ДЕ НОПТЕ. СЕ ПРОДЪК АЧЕШИ
ВЕРМЪЦИ ДИИ УЩЕ, ПРИИ КЪЛАДЪРЪ ФИРЪСКЪ,
САЪ ПРИИ КЪЛАДЪРЪ КЪ МЪЕСТРИЕ, ДЕ ОУНДЕ ИЗ-
БЪКНЕСК А ФОРМЪ ДЕ ВЕРМЕ, ШИ КРЕСК А АЕР КЪ-
РАТ, АМЪСЪРАТ ШИ КАЛА, ШИ ПЕ ЛЪНГЪ ХРАНЪ
ЕЪНЪ. АТРО АЧЪА ВРЕМЕ АШИ СКИМЪЪ ПЕЛКЪЦА
ДЕ ПАТРО УРИ, ШИ ФОРТЕ КЪРЪНД, АДЕКЪ: А 5.
ПЪНЪ А 6. СЕПТЪМЪНИ, ДЕ МЪЛТЕ УРИ ШИ МАЙ
КЪРЪНД АЖЪНГ ЛА МЪРИМЪ СА ЧЪ АТРЕГЪ; АЪПЪ
АЧЪА ДИИ ТРЪПЪЛ СЪЪ СЛОВОД ФИРЕ ДЕ МЪТАСЪ
ФОРТЕ СЪБЦИРЕ, ТАРЕ ШИ ЛЪЧИЕ, ШИ ПЪНЪ АТЪН-

чѣ торче пѣнѣ че се лѣзѣде ꙗ торѣла сѣѣ,
ши ачѣа ѣ касѣ лѣи, авѣна формѣ де ѡѣ,
ꙗтрѣ ачѣста фѣина де тот ꙗкис, ꙗши лѣпѣ-
дѣ пѣлѣ май пѣ оурмѣ ши се скимѣѣ ꙗ флѣ-
тѣре, апой рѣмпѣна пѣретѣлѣ чѣл тарѣ ал ка-
сѣи салѣ стрѣбатѣ афарѣ, ши фѣина слободѣ,
фѣрѣ сѣ май мѣнѣнчѣ чѣва, кѣрѣна продѣчѣ
ѡѣѣ ши морѣ. Ачѣстѣ вермѣцѣи рѣсплѣтѣск
трѣда, карѣ чинѣва аѣ пѣсѡ пѣнѣ ꙗѣ крѣскѣт
ши ꙗѣ пѣжит, аѣна мѣтѣсѣ кѣ мѣсѣрѣ марѣ.
Дѣчѣ ка чинѣва сѣ капѣтѣ мѣтѣсѣ мѣлтѣ, сѣбѣ-
тилѣ, тарѣ ши лѣчѣѣ, сѣ ѡ бинѣ сѣма, кѣ
ачѣстѣ тотѣ атѣрѣнѣ дѣла бѣнѣтѣтѣ ши кѣрѣ-
цѣнѣа аѣрѣлѣи, дѣла кѣлѣдѣра чѣ амѣсѣратѣ,
тарѣ май вѣртѣс дѣла хрѣна чѣ бѣнѣ ши дѣ-
стѣлѣ.

3.

Вермѣцѣи чѣи дѣ мѣтѣсѣ се хрѣнѣск син-
гѣрѣ дин фрѣнѣѣ дѣ фрѣгарѣ. Ной доѡ фѣлѣри
дѣ фрѣгарѣ авѣм. Оунѣи Фрѣгарѣ нѣгрѣи, тарѣ
алѣцѣи Фрѣгарѣ алѣи, ачѣщѣ се зик фрѣгарѣ ал-
бѣи, пѣнтрѣ кѣ адѣк родѣ сѣѣ фрѣцѣи алѣѣ, тарѣ
ачѣа се зик фрѣгарѣ нѣгрѣи, пѣнтрѣ кѣ фѣк
фрѣцѣи нѣгрѣ сѣѣ рошѣи. Вермѣцѣи мѣнѣнкѣ
фрѣнѣѣ дѣ амѣндѣѡ фѣлѣрилѣ; ꙗсѣ нѣчѣ
ѡдатѣ

шдатъ сѣ нѣ ле дѣмъ фрѣнзѣ де фрѣгарѣ негрѣ,
фрѣнѣ нѣмай ꙗ чѣ май маре липсѣ, пентрѣ кѣ
мѣтаса дин хрѣна фрѣгарилѣр негрѣи есте
скорцосѣ шѣ флокосѣ. Пентрѣ ачѣста нѣмай
фрѣгарѣ алѣи се ꙗплѣнтѣмъ де чѣи сѣлѣатичѣи,
шѣ де чѣи ѡлѣоицѣи: Сѣлѣатичѣи сѣ зик ачѣа,
карѣи нѣмай дин сѣмѣнцѣа аѣ крѣскѣт. Фрѣн-
зе де фрѣгарѣ сѣлѣатѣк пот мѣнкѣа вермѣцѣи
пѣнѣ ла атрѣа сѣа апатрѣа дѣспѣлицѣаре (лѣпѣ-
дарѣ пѣлицѣи), нѣрѣ дѣпѣ ачѣа сѣ ли се дѣ
фрѣнзе дин чѣи ѡлѣоицѣи, кѣ ачѣсте фрѣнзе
сѣнт май марѣи, май тарѣи, шѣ май кѣ са-
цѣи; ꙗсѣ де ачѣа тот пѣтем нѣи крѣще вер-
мѣцѣи кѣ фѣлос нѣмай кѣ фрѣнзѣ де фрѣгарѣ
сѣлѣатѣчѣи. Пентрѣ ачѣа крѣщѣрѣ фрѣгарилѣр
сѣа Шѣола де фрѣгарѣ тот дѣѣна май наинте
сѣ се ꙗтокмѣскѣа, апѣи сѣ оурмѣзѣа крѣщѣрѣ
вермилѣр де мѣтасѣа, шѣ ачѣста атѣнчѣа сѣ се
ꙗчѣпѣа, дѣпѣа чѣ вѣм авѣ фрѣгарѣ дѣстѣи де
чѣи бѣнѣи шѣ де тоатѣа вѣрѣста.

П а р т ѣ л т ж а .

Деспре Крещерѣ Фрзгарилшр.

4.

Тотъ лѣкарѣ ачаста се кѣпринде дин ачесте оурмзторе Капете: 1.) Я продаче фрзгарй дин сзманцз; 2.) Фрзгарій ачестѣ ай стрзмѣтѣ л Школа лшр, шй а пѣртѣ грижз де ей аколѣ; 3.) Де ачй ай мѣтѣ ла локѣл крещерій лшр, шй ай кѣрзцй кѣм сз крѣскз слобод. Ачаста че авем де а лѣзца лтрѣ ачаста лтжа Парте деспре Крещерѣ фрзгарилшр, есте нѣмай ш скѣртз арзтаре сѣѣ Ѣвноѣис скосз дин Картѣ Домнѣлѣй Іѣсиф Блашкович, карѣ лѣ тѣпзритѣ л Песта ла анѣл 1802. сѣѣ ачастз Титѣлз : Лтрѣгз лдрепитаре деспре модѣл чел май фолоситору шй май оушор де а рѣди-ка кѣлтѣра мзтзсйй.

Л т ж а

ЛТЖА ПАРТЕ ДЕСПРЕ КРЕЩЕРѢ ФРЗГА-
РИЛШР.

ЦЕНТРО ПРОДЪЧЕРѢ ФРЗГАРИЛШР
ДИН СЪМЖИЦЪ.

5.

КЪМ СЕ ПОТЕ КЪПЪТА СЕМЖИЦЪ БЪНЪ ДЕ
СЕМЪНАТ ФРЕГАРИЙ?

ДѢКЪ ВРЕМ СЪ КЪЩИГЪМ ФРЪГАРИ БЪНИ ШИ
ДЕ ФОЛОС, ЛИЩѢ ДИН СЪМЖИЦЪ БЪНЕ СЕ ФАК.
ДЕЧИ КА СЪ КЪПЪТЪМ СЪМЖИЦЪ БЪНЪ АЛЕЦЕМ ОУН
ФРЪГАРИЮ БЪТРАЖИ, СЪНЪТОС ШЛТОИТ, КАРЕ СТЪ
СЛОБОДА АФАРЪ, ШИ КАРЕ Л АНЪЛ АЧЕЛА НИМЕНѢ
НАЪ СМЪЛТ ФРЪНЪЗЕЛЕ ДЕ ПЕ ДЖИСЪЛ, АПОЙ КЪ-
ЛЕЦЕМ ФРАЦИЙ ДЕ ЧЪЛЕ МАЙ КОПТЕ, АДЕКЪ КАРЕ
КАД ДЕ СИНЕ СИНГЪРЕ, АЪ КАРЕ ПЕ ОУШОР СКЪТЪ-
РЪНДЪЛЕ ПИКЪ ЖОС ПЕ ОУН МЪСАЮ ЛТИНС: АПОЙ
ЛЕ ПЪНЕМ ЛТРОНИ ВАС КЪРАТ, ШИ ЛЕ ЗАРЪЧИМ
КЪ МЪНИЛЕ, АДЪПЪ АЧЪА ЛЕ ТЪРНИЪМ ПЕ ОУН МЪ-
САЮ

саю кѣрат пѣс прѣсте алтѣ бас , прин каре се ва
сторче мѣстѣл. Акѣм че рѣмѣне ꙗ мѣсаю есте
семѣнцѣ мѣстѣкатѣ кѣ бале шѣ кѣ пелицѣ де
фрацѣ; сѣмѣнца де кѣтрѣ ачестѣ ашѣ се кѣрѣ-
цѣ: лѣѣмѣ апѣ линпѣде ꙗтрѣн блѣд шѣбѣгѣнѣ
семинцѣле ꙗ лѣѣнтрѣ , ле клѣтѣрим , апой лѣпѣ-
дѣм апѣ ачѣка афарѣ , шѣ ꙗрѣ тѣрѣнѣм алтѣ
линпѣде прѣстѣ ѣле , шѣ пѣнѣ атѣнчѣ тот ашѣ
ле кѣрѣцим ; пѣнѣ че апѣ дѣн прѣѣнѣ кѣ се-
мѣнца се бѣде кѣ се ашѣзѣ пе фѣнѣ , кѣратѣ
фѣнѣ. Семѣнцѣле чѣле оушоре шѣ алтѣ плѣве
каре дѣсѣпра де апѣ ꙗнотѣ ле лѣпѣдѣм афа-
рѣ , шѣ скѣрѣм апѣ пе ꙗчет , атѣнчѣ кѣле-
цѣм сѣмѣнцѣле ачѣлѣ че саѣ ашезѣт пе фѣнѣ-
дѣл блѣдѣлѣй , шѣ ле ꙗтинѣдем пе ѣ скѣнѣдѣрѣ
ꙗтрѣн лок ла оумѣрѣ , оунѣ рѣкорѣще вѣнтѣл ,
ка сѣ се оусѣче ; шѣ адѣсе ле ꙗторчѣм шѣ ле пѣ-
зим : апой дѣкѣ саѣ оускатѣ бѣне , атѣнчѣ ле
пѣнемѣ ꙗтрѣн вѣсѣцѣ дѣскѣс ла оун лок оускатѣ ,
оунѣ нѣй ничѣ прѣ калѣ , ничѣ ꙗрѣ прѣ фриг ,
фѣрѣ адѣсе ѣрѣ трѣвѣе сѣ трѣкѣ дѣрѣл прѣспѣт
прѣсте дѣнцѣле , шѣ ашѣ ле пѣстрѣм , пѣнѣ
ла сѣмѣнатѣ.

6.

ЧЕ Ф'КЛЮ ДЕ ЛОК ПОФТ'ЩЕ ФРЗГАРЮЛ?

Фрзгарюл поте креше шри л че лок, чи нсе
фаче асеменк фолоситорю пентрѣ кѣлтѣра мз-
тзсїй. л локѣриле чѣле гресе шри оумедѣ се
рздикѣ фрзгарїй кѣ фрѣнзе мѣлте шї плїне
де мѣст; шри л локѣриле чѣле макре аѣѣк
фрѣнзе скорцосе шї мичї; лнсѣ кѣ ачестѣ фрѣн-
зе хрѣнищї фїинѣ вермѣлещїй фак мзтасѣ сѣв-
тилѣ, таре шї лѣчїе; шри деѣѣпѣ чѣле лалте
фрѣнзе аѣѣк мзтасѣ гросѣ шї флокосѣ. де-
спре рздикарѣ фрзгарилѣр деѣла лтѣа нащере
а лѣр, пѣнѣ ла бѣрста лѣр чѣ май де пе оѣрмѣ,
аша треѣѣе сѣ лѣелеѣем шї сѣ пѣшим, ка шї кѣ
виѣеле де вїе, пѣнѣ аѣѣнѣ де капѣтѣ бѣѣѣм.
локѣл чел май бѣн пентрѣ фрзгарї есте, сѣ
фїе слобод шї л фаѣа сорелѣї, сѣ стѣ ла лок
май лналт.

7.

Кѣнѣ треѣѣе сѣмѣнѣтѣ семѣнѣѣа де фрз-
гарї?

Тинпѣл де сѣмѣнѣт семѣнѣѣе де фрзга-
рї сѣнт зилеле чѣле калде дин тѣю але при-
мѣвѣрїй, аѣѣпѣ каре нѣ авем май мѣлт а не тѣ-
ме де брѣмѣ.

8.

8.

КЪМ ТРЕБЪЕ СЪ СЕ ТОКМЪСКЪ ПЪМЪНТЪЛ
ДЕ СЪМЪНАТЪ?

ПЪМЪНТЪЛ ЧЕЛ ХОТЪРЪТ ПЕНТЪРЪ СЪМЪНА-
ТЪЛ ФРЪГАРИЛЪР, А КЪ ДЕ КЪТОМЪНЪ ТРЕБЪЕ СЪ-
ПАТЪ, ДЕ ТОАТЕ РЪДЪЧИНИЛЕ КЪРЪЦИТЪ ШИ ГРЕ-
БЛИТЪ, КА СЪ ПОТЪ ПЕСТЕ ЯРЪНЪ СЪ ЛЕ СТРЕБАТЪ ВЪН-
ТЪЛ, ГАЦА ШИ ОУМЕЗАЛА. А ПОЙ ВЕНИНЪ ТИМ-
ПЪЛ ДЕ СЕМЪНАТЪ, А ПЪРЪЦИМЪ ЛОКЪЛ АЧЕСТЪ А СТРА-
ТЪРЪ ДЕ $3\frac{1}{2}$ АДЕКЪ: ДЕ ТРЕИ ТЪЛПИ ШИ ЖЪМЕТА-
ТЕ ДЕ ЛАТЕ, А ЗЪЖНА А ТРЪ СЛЕ КЪРАРЕ ДЕ ДОЛЪ
ТЪЛПИ ДЕ ЛАТЪ, ШИ ТРАЦЕМЪ ПЕ АЧЕСТЕ СТРАТЪРИ
ТРЕИ БРАЗДЕ ДЕ Ш ТАЛПЪ ОУНА ДЕ АЛТА ДЕ ПАРТЕ,
ШИ ДЕ ДОЙ ПОЛИКАРИ ДЕ АДЪЖИЧИ.

9.

КЪМ СЪМЪНИМЪ АЧЕСТЪ СЕМЪНИЦЪ?

А БРАЗДЕЛЕ АЧЕСТЪ РЪСФИРЪМЪ СЪМЪНИЦА, А
ПОЙ Ш АКОПЕРИМЪ КЪ ПЪМЪНТЪЛ ЧЕЛ ДИИ ТРЪЖИЗЛЕ
ТРАСЪ, ШИ ПЕ АЧЕТЪ Ш АПЪСЪМЪ, А ПОЙ АДАТЪ Ш ШИ
ОУДЪМЪ, ШИ АДЪПЪ АЧЕА А КЪ А ТОАТЕ ЗИЛЕЛЕ ФА-
ЧЕМЪ АЧАСТА ПЪНЪ ЧЕ НЪ ВОРЪ РЪСЪРЪИ ПЪНТЪЦЪЛЕ;
А ПА СЪ ФЪЕ ДИИ РЪЖЪ САЪ ДЕ ЧЪ МАИ МЪЛТЕ ЗИ-
ЛЕ СТЪТЪТЪ А ТРЪИ ВАС СЪ Ш СТЪЗБАТЪ АЕРЪЛ.
А КЪМ КА СЪ НЪ КАДЪ СЪМЪНИЦА ПРЪ АЪСЪ А БРАЗ-
ДЕЛЕ

ДЕЛЕ АЧЕЛѢ, КАРѢ ДЕ СИНЕ ЄСТЕ МЪНЪНТЪ, ѡ А-
МЕСТЪКЪМ КЪ ЦЪРЪНЪ ФРЕКАТЪ АКИП ДЕ ФЪ-
РИНЪ ШИ АША ѡ СЪМЪНЪМ. ОУНІЙ МЪРЪЗЪ СЕ-
МЪНЦА МАЙНАИНТЕ ДЕ ЧЕ ѡ САМЪНЪ КЪТЕ 24
ПЪНЪ ЛА 28 ДЕ ЧАСЪРІ; АЛЦІЙ ѡ АМЕСТЪКЪ КЪ
АРИНЪ ОУМЪДЪ ШИ ѡ ЛАСЪ 8. ПЪНЪ ЛА 10 ЗИЛЕ
АПРЕДЪНЪ. АКЪМ АЪ АТЪРЪН КИП АЪ АТЪРАЛЪА
ДЕ СЕ ВА ФАЧЕ, АЧѢА СЪМЪНЦЪ МАЙНАИНТЕ ВА-
РЕСЪРІ ДЕ КЪТ КЪНД АРЕ СЪМЪНАѡ ОУСКАТЪ.

10.

КЪМ АМ ПЪТѢ НОЙ ФАЧЕ КА СЪМЪНЦА МАЙ
КЪРЪНД СЪ РЪСАРЪ?

ВОИНА НОЙ, КА СЕМЪНЦА НОСТЪРЪ СЪ РЪСАРЪ
МАЙ КЪРЪНД, ШИ СЪ НЕ ПРОДЪКЪ ФЪРЪГАРІ ФЪРЪ
АТЪРЪЗІЕРЕ, АТЪНЧѢ АТЪРЪ АЧЕСТ КИП ТРЕБЪЕ СЪ
ПЪШИМ: АДЕКЪ, ПЪНЕМ ФРАЦІЙ БИНЕ КОАПТЕ А-
ТЪРЪН ВАС КЪРАТ ШИ ТЪРНЪМ АПЪ КЪРАТЪ, ШИ
МЪЛАТЪ ПЕСТЕ ДЪНСЕЛЕ, КАРѢ МАЙ НАИНТЕ АЪ СТЪ-
ТЪТ ЛА СОРЕ, ШИ ЛЕ ФЪРЪМЪНТЪМ КЪ МЪНИЛЕ
САЪ КЪ ПИЧОРЕЛЕ АКИП ДЕ АЛЪАТ, ШИ ЛЪСЪМ 48
ДЕ ЧАСЪРІ СЪ ФЕРМЪНТЪЗЪ. ДЪПЪ АЧЕА СТОР-
ЧЕМЪ АПА ШИ МЕСТЪКЪМ КЪТЪРЪ АЛЪАТЪА АЧЕСТА
 $\frac{5}{4}$ АДЕКЪ ТРЕЙ ПЪТЪРАРЕ ДЕ АРИНЪ МЪРЪНТЪ, АИ-
ЧѢ СЕ АЦЕЛЕЦЕ АША, КЪ СОКОТИМ А ФІ АПЪР-
ЦИТ АЛЪАТЪА АЧЕСТА А ПАТЪРЪ ПЪРЦІ, АПОЙ АТЪ-

ТА

та аринъ пѣнемъ, пе кѣт факъ трей пѣрцѣй дин
ачел албатъ, шѣ ашѣ местъкъмъ тотъ албатѣла
къ ачѣ аринъ саѣ нѣсипъ: дѣпѣ ачаста лѣзмъ къ
оунъ сѣрчелъ тотъ кѣтѣ атѣта дин албатъ, кѣт ам
сокотѣ, къ ꙗ бѣката ачел ар фѣ 8, 10, пѣнѣ
ла 12 семинце, апой ресфиръзмъ дѣ ачестѣ пе
бразѣзъ оуна дѣ алта чева май дѣ парте, шѣ
ле астрѣкъмъ къ пѣцинеа пѣмѣнтъ, апой пѣнемъ
дѣ сѣпра гѣнойъ векю дѣ кал саѣ дѣ шѣ, чѣ
нѣ май гросъ, дѣ кѣт дѣ жѣмѣтѣте дѣ поликарю,
адекъ, жѣмѣтѣте дѣ лат дѣ дѣцетъ, дѣпѣ ачел
оуѣзмъ ачестѣ стратѣрѣй ашѣ сѣмѣнѣте ꙗ тотъ
сѣра шѣ диминѣца фѣнна сореле сѣс. дѣпѣ
8 зиле вомъ бедѣ пѣнѣтѣцелѣ рѣсѣрѣте шѣ ꙗкъ
ꙗ анѣла динъ тѣю воръ ажѣнѣце ла уре че ꙗнѣлѣциме.
дѣ ва ремѣнѣ чева дин албатѣла ачела, кѣт ꙗсте,
ꙗ спѣлѣзмъ бине къ апѣ къратъ, шилъ пѣнемъ сѣ
се оусѣче, апой ꙗ пѣнемъ ꙗтрѣнъ сѣкѣлецъ ла
леръ слобода пѣстрѣнѣдѣла пе алт ан. дѣпѣ ачест
модъ пѣшѣще акѣмъ шѣ домнѣла инспекторѣла
дѣ мѣтѣсѣ динъ бѣда веке, фѣкѣнѣла форте бѣн
спорю.

КЪМ ТРЕБЪЕ СЪ ПЪШИМ КЪ ФРЪГАРІЙ А ШКОЛА ЛЪР ОУНДЕ АЪ ЕШИТ ДИН СЕМЖИЦЪ?

ДЪПЪ ЧЕ АЪ РЪСЕРИТ ФРЪГАРІЙ, ПЪНЪ СТАЪ А ЛОКЪЛ НАЩЕРІЙ ЛЪР, ДОЙ АНИ НЪ ЛЕ ТРЕБЪЕ НИЧЙ В СЛЪЖЕЪ АЛТА, ДЕКЪТ: 1.) СЪ КЪРЪЦИМ ЛОКЪЛ ДЕ ТОТЕ БЪРЪЕНИЛЕ АДЕСЕ УРЙ, КЪТ ТОТ ДЕ ОУНА СЪ ФІЕ КЪРАТ ПЕ ЛЪНГЪ ЕЙ, КАРЕ ЛЪКРЪ МЕРГЪНД ПЕ КЪРАРЪ ЧЪ ЛЪСАТЪ КА В КАЛЕ ПИНТРЕ ЕЙ ЛЕСНЕ СЕ ПОТЕ СЪВЪРШИ, ФЪРЪ ДЕ А ВЪТЪМА АЧЕСТЕ ПЛАНТЕ: 2.) ПЪМЪНТЪЛ ПИНТРЕ ФРЪГЪЦЙ КЪТЕ УДАТЪ ТРЕБЪЕ ГРЕБЛАТ; 3.) ЦИНАНД СЕЧЕТА АДЕЛЪНГ ОУДЪМ ПОМАРЮА АЧЕСТА КЪТЕ ПЪЦИН.

А ПРОТИВА ФРИГЪЛЪЙ ДЕ ГАРНЪ НЪ ЛЕ ТРЕБЪЕ НИЧЙ В АПЪРАРЕ; КЪ МАЙ ТАРЙ КРЕСК ФРЪГАРІЙ, ШИ МАЙ СЪНЪТОШЙ СЪНТ, ДЕ СЕ ВЪР ДЪДА АКЪ ДЕЛА АТЪА КРЕЩЕРЕ А РЪВДА ФРИГ ШИ ТИМП РЕЧЕ.

ДЕСПРЕ МЪТАРЪ ФРЪГАРИЛЪР ДИН ШКОЛА ДЕ СЕМЖИЦЪ А ШКОЛА ПОМАРІЕ.

КЪНД ТРЕБЪЕ МЪТАЦЙ ФРЪГЪЦЙЙ А ШКОЛА ПОМАРІЕ?

ДЪПЪ ДОЙ АНИ ТРАНСПЛЪНТЪМ ФРЪГЪЦЙЙ ДИН ШКОЛА ДЕ СЕМЖИЦЪ А ШКОЛА ПОМАРІЕ, А

ЛОК ДЕ АПРОПЕ, ШИ АЧАСТА АЪ ФАЧЕМ ТОМНА
АЪПЪ ЧЕ АЪ КЪЗЪТ ФРЪНЗЕЛЕ, АЪ АЪКЪ МАЙ БИНЕ
ПРИМЪВАРА МАЙНАИНТЕ ДЕ ЧЕ АЪ АЧЕПЪТ А ПОРНИ
МЪСТЪЛ. ПЕНТЪРЪ ШКОЛА ПОМАРИЕ ТРЕБЪЕ АША
ФЕЛЮ ДЕ ЛОК АЛЕС, ПРЕ КЪМ САЪ АРЪТАТ МАЙ СЪС
ЛА Ъ АЛ Б-ЛЪ.

13.

КЪМ ТРЕБЪЕ ГЪТИТ ЛОКЪЛ АЧЕСТЪ ДЕ ТРАНС-
ПЛЪНТАТ?

ДЕ ВА ФИ ПЪМЪНТЪЛ ЦЕЛИНЪ, КАРЕ НИЧЪ Ш-
ДАТЪ НАЪ ФОСТ АЪКРАТ, АТЪНЧЪ ТРЕБЪЕ ДЕ ДОВ
ШРИ СЪ СЕ АРЕ, КА СЪ ПЪРЪ ТОТЕ РЪДЪЧИНИЛЕ БЪ-
РЪЕНИЛШР. АПОЙ АТОТЪ АТЪМПЛАРЪ КЪ ЖЪМЪ-
ТАТЕ ДЕ АН МАЙ НАИНТЕ СЪПЪМ АТЪТЪ ГРОПЪ,
КАТЕ СЪНТ ДЕ ЛИПСЪ ПЕНТЪРЪ ФРЪГЪЦЪИЙ ЧЕИ ДЕ
ТРАНСПЛЪНТАТ, ГРОПИЛЕ АЧЕСТЪ ТРЕБЪЕ СЪ ФЪЕ
АРЕПТ ПЕ ФЪНЪЕ СЕПАТЕ, ТРЕИ ТЪЛПЪ ОУНА ДЕ
АЛТА ДЕПАРТЕ, ДОВ ТЪЛПЪ ДЕ АФЪНДЕ, ОУНА
ТАЛПЪ ШИ ЖЪМЪТАТЕ ДЕ АДЪНЧЪ; ПЪМЪНТЪЛ ЧЕЛ
СЕПАТ АЪСЪПРА ГРОПЪИЙ АЛ АРЪНЪКЪМ АЪНГЪ ГРОПЪ
КИЛИН, ШИ ЧЕЛ МАЙ ДИН ФЪНДЪ ГАРЪ КИЛИН, ШИ
АЪСЪМ ГРОПИЛЕ АЕСКИСЕ ПЪНЪ ЛА ТИМПЪЛ ДЕ
ТРАНСПЛЪНТАТЪРИТ.

14.

КѸМ трансплзнтзрим фрзгѸцій ꙗ Школа
Помаріе?

Госина тимпѸл трансплзнтзритѸлѸй, а-
тѸнчѸ кѸ оун сзпонѸ сѸл лопатз де фер (ар-
шеѸ) скотем пѸ ꙗчет фрзгѸцій дин стратѸриле
лѸр, атѸца де ѡдатз, кѸцѸ вѸм пѸтѸ ꙗда-
тз сзѸ шѸ ашеззѸ ла локѸриле лѸр, кѸ де
вѸм ꙗтѸрзѸ ꙗ рздзчиниле лѸр пе афарз,
атѸнчѸ рздзчинѸцэле чѸле тинере шѸ сѸбцирѸ
ка пѸрѸл стѸнд ла дер ꙗдатз сз оускз кѸ ма-
ре скздере, кѸ ачестѸ сѸнт гѸрицэле шѸ оунѸла-
теле чѸле мой де кепѸтеніе, прин каре се хрѸ-
неск плантеле. АкѸм ꙗплем гропа де жѸмз-
тѸте кѸ пѸмѸнтѸл ачелѸ, каре лам сепат де пе
дѸсѸпра гропѸй, шѸ рзтеззѸ май наинте рз-
дзчина фѸсѸлѸй, карѸ мере дрепт ꙗжос ка ла
дой поликарѸ, дѸпз ачѸа рзтеззѸ шѸ рздз-
чиниле чѸле де пе де лѸтѸрѸ, ꙗкѸт сѸнт вѸтзма-
те, скоцинѸлѸ дин пѸмѸнт, дѸпз ачѸста
змѸлѸем шѸ рздзчинѸцэле чѸле ꙗ форма пѸрѸ-
лѸй, динпредѸз кѸ тотѸ чѸле че се вѸд оуска-
те, май пе оурѸз кѸрзцим шѸ трѸнкю де
кренгѸцэле чѸле де пе вѸрфѸрѸ, де се ва ꙗтѸм-
плѸ трансплзнтарѸ ꙗ примзварз; ꙗрз де се ва

ꙗтѸ-

АТЪМПАЛА А ТОМНЪ КРЪЦЪМ ДЕ А РЕТЕЗА КРЕНГЪ-
 ЦЕЛЕ ПЪНЪ А ПРИМЪВАРЪ. АТЪРЪ АЧЕСТ КИП КЪ-
 РЪЦИЦЪ ФІИНА ФРЪГЪЦІЙ АЙ АШЕЗЪМ А ГРОПЪ ДЕ
 ЖЪМЪТАТЕ ОУМПАЛЪТЕ, ДЕ ТРЕЙ ТЪЛПЪ ОУНЪ ДЕ
 АЛТЪ ДЕ ПАРТЕ; ШІ НЪ МАЙ АФЪНА, ДЕ КЪТ ЧЕ
 БРАЪ А ЛОКЪЛ СЪЪ ЧЕЛ ДИИ ТЪЮ, РЪДЪЧИНИЛЕ ДЪ-
 ПЪ КЪМ ТРЕБЪЕ ЛЕ ДЕСКЪРЪКЪМ ОУНА ДЕ АЛТА ШІ
 ЛЕ АТИИДЕМ, ПРЪСЪРЪМ ЦЪРЪНЪ ДЪ СЪПРА ШІ
 О АСПЪСЪМ КЪ МЪНИЛЕ КЪТЪРЪ РЪДЪЧИНИЙ; КА СЪ
 НЪ РЕМЪНЪ АТРЕ ЕЛЕ ЛОК ГОЛ; ДЪПЪ АЧАСТА А-
 ПЛЕМ ГРОПА ПЕ АЧЕТ КЪ ЧЕЛА АЛТ ПЪМЪНТ, ШИ
 АСПЪСЪМ ВЪ ПИЧОРЕЛЕ, ШІ АДАТЪ АМПЛЕМ ГРОПА
 КЪ АПЪ МОЛЕ СЪТЪТЪТЪ ЛА АЕР, ШІ ДОАРЪ НЪ
 МАЙ ДЕ АСТЪ ДАТЪ, КЪ НИЧІ АТЪРЪН КИП НЪ
 ТРЕБЪЕ ФРЪГАРІЙ ДЪДАЦІЙ ЛА ОУДЪТЪРЪ. ШІ АЧА-
 СТА АВЕМ АИЧЪ А СПЪНЕ, КЪМ КЪ ФРЪГАРІЙ ТРЕ-
 БЪЕ ПЪШІ ДЪПЪ МЪСЪРА МЪРИМЕЙ АОР: АДЕКЪ ЧЕЙ
 ЧЕ СЪНТ ЛА О МЪСЪРЪ ДЕ МАРІ, АЙ ПЪНЕМ А
 ГРОПИЛЕ ЧЪЛЕ ЧЕ СТАЪ АТЪРЪН РЪНА, ГАРЪ ЧЕЙ МАЙ
 СКЪРЪЦІЙ А АЛТ РЪНА, ШІ АША МАЙ ДЕПАРТЕ.

15.

КЪМ ТРЕБЪЕ ПОМЪЦІЙ АЧЕЩЪ ГРИЖИЦІЙ АЧЕЙ
 ДОЙ АНИ ДИИ ТЪЮ А ШКОЛА ПОМАРІЕ?

ПОМЪЦІЙ АЧЕЩІ ПЪЛЪТЪРИЦІЙ НЕ СМІИТИИ
 ДЪИ АЙ АЪСЪМ ДОЙ АНИ СЪ КРЪКЪ А ШКОЛА
 В По=

Помаріе, шї ничї декѸм нѸне атинѸем де
дѸншїй кѸ кѸцитѸл. АтрѸ ачест тимп нѸмай
че кѸрѸцим локѸл де ерѸѸрї сѸ фїе тот дѸѸ-
на кѸрат, шї сѸпѸм пѸмѸнтѸл май пѸцин
де трей ѡрї пестѸ анн, асѸ нѸ а томнѸ
форте тѸрѸїѸ, ка нѸ кѸмба сѸ пѸтрѸнде ге-
ѸѸшѸ ернїй ла рѸдѸчинѸ.

16.

КѸм а ал треилѸ анн треѸѸе пѸшит кѸ
ачеѸї помѸѸї?

А ал треилѸ анн а дѸна лѸї Мартїе,
дѸпѸ че ам сепат шї ам кѸрѸцит пѸмѸнтѸл
пе лѸнгѸ ачеѸї фрѸгѸѸї, тѸем лѸстарїй дела
тоѸї кѸѸї сѸ вѸд дин пѸмѸнт еѸиѸї; шї
акоперим трѸпина кѸ пѸмѸнт, шї пѸнем
оун бѸт де трей поликарїй май департе, ка сѸ
кѸноѸем локѸл де оунде саѸ тѸат лѸстарїй.
Оунїй рѸтеѸеск трѸнкѸл пѸнѸ ла аѸѸюл саѸ
ал доилѸ ѡкѸ; гарѸ алѸїй ласѸ трѸнкїй чеї
бине крескѸѸї не атиншї, шї рѸтеѸеск нѸ-
май пе чеї слакї. Май кѸ рѸндѸалѸ ар фи,
кѸнд тот атрѸн кип ар мерѸе лѸкрѸл ачестѸ,
шї пе тоѸї помѸѸїй гар рѸтеѸа пѸнѸ ла пѸ-
мѸнт. ДѸпѸ вреѸ кѸтеѸа зиле нѸѸеск з. пѸ-

нѸ

нѣ ла 4. лѣстарій, динтре карій кѣ лчепѣтѣла
лѣи іѣніе алецем оунѣла кареле ѣ май формос
ші май лѣвѣртѣте, шил лѣсѣзм сѣ крѣскѣ л
пом, нѣрѣ чѣлалцї лї рѣтеѣзм пѣнѣ ла пѣ-
мѣнт. Акѣм фїинѣ кѣ дин ачест лѣстарію
се ва рѣдикѣ лѣсѣши фрѣгарюл, дѣчї нимик нѣ
лѣсѣзм сѣ крѣскѣ дѣн трѣнѣла пе дѣ лѣтѣрї,
чи тоте фрѣнѣзле шї лѣстарїї лї рѣмпем кѣ
мѣна; шї ашѣ фрѣгѣцѣла ачеста лѣкѣ лѣ вѣра
динтѣю ла 6. телпї ва крѣце дѣ лѣналт.

17.

Кѣм авем а пѣші май дѣпарте лѣ ал па-
трѣлѣ анн ?

Лѣ ал патрѣлѣ анн авем а кѣѣта май вѣр-
тос кѣм сѣ се тѣнѣдѣ фрѣгѣцїї, ка сѣ капете
крѣнциле рѣтѣнѣзалѣ, шї лѣтрѣ ачест кип лѣ пе-
дѣкѣзм сѣ нѣ крѣскѣ лѣтрѣ лѣнѣлциме. Май
пре оурмѣ рѣтеѣзм тоте крѣнциле лѣкѣт сѣнт
май лѣнѣцї дѣ кѣт дѣ шѣсе тѣлпї, шї ащѣп-
тѣзм ка сѣ крѣскѣ лѣстарїї пе лѣнѣгѣ тѣетѣрѣ рѣ-
тѣнѣ. Лѣ іѣніе лї черкѣзм, шї тѣинѣ чѣле
лѣалте крѣнѣцї че аѣ крѣскѣт, лѣсѣзм нѣмай
трѣї каре ва лѣтокмї рѣтѣнѣзала. Лѣ аннїї
чѣї оурмѣторї тот дѣ оуна примѣвѣра лї

В 2

кѣѣ-

кѣтѣм шѣ тѣм лѣстаріѣ чѣѣ дѣшѣ, шѣ чѣѣ
чѣ лѣдѣнтрѣ рѣтѣнѣлѣѣ аѣ крѣекѣт, прѣкѣм
шѣ вѣрѣѣриле чѣле лѣгѣцѣте аѣ крѣнѣилѣр.
Ѣпѣм пѣмѣнтѣл дѣ трѣѣ шѣѣ лѣ тот аѣнѣл
шѣ тот дѣ оуна лѣ кѣрѣцѣм дѣ ѣѣрѣенѣ.

Дѣ Трансплѣнтѣрѣ фрѣгарилѣр лѣ
локѣл чѣл дѣ стѣтѣт, шѣ дѣ
пѣртѣрѣ дѣ грижѣ дѣ дѣнѣшѣѣ.

18.

Аѣм пѣтем шѣ ѣ дѣ липѣѣ кѣ сѣ мѣтѣм
фрѣгаріѣѣ дѣн Шѣола помѣрѣѣ лѣ локѣл чѣл дѣ
стѣтѣт.

Чѣ лок лѣ маѣѣ плаче фрѣгарилѣр?

Локѣл оундѣ вом мѣта фрѣгаріѣѣ дѣ стѣ-
тѣт нѣ поте фѣѣ фѣѣѣ кѣре. Кѣрѣра локѣл чѣл
лѣпѣтѣс шѣ вѣиле чѣле аѣѣрѣосѣ нѣле плаче, нѣнѣѣ
локѣл лѣ оулицѣѣ оундѣ пѣлѣерѣл се пѣне
пѣ фрѣнѣѣ, нѣнѣѣ нѣрѣшѣѣ аѣропѣ дѣ вѣре оун кѣ-
пѣторѣѣ оундѣ аѣрѣѣ цѣглѣ (кѣрѣѣмѣѣѣѣ) сѣѣ вѣр,
оундѣ фѣмѣл лѣѣрѣѣѣ фрѣнѣѣѣлѣ кѣ пѣторѣѣ.

Фѣрѣѣ

ФЗРЗ НЪМАЙ ЛОКЪЛ ЧЕЛ МАЙ РЗДИКАТ Є СТЕ МАИ
БЪН ПЕНТРЪ ТРАНСПЛЯНТАТ ФРЗГАРІЙ, ШИ КАРЕ
СТЪ А АЕР КЪРАТ. БЪТЪНЪЛ ШИ ФІЕЩЕ КАРЕ-
АЕ ЛЪКЪИТОРЮ ФРЗГАРІЙ СЪИ ПЛЯНТЪРЪСКЪ ОУ-
НІЙ ПРИН ГРЪДИНА КЪШИ, ГАРЪ АЛЦІЙ ПЕ ЛА
СЪЛАШ ШИ ПЕ ЛА ЦАРИНЪ, ОУНДЕ ФРЗГАРІЙ ШИ
ДИН АЛТЪ КАЪЗЪ СЪНТ ДЕ ЛИПСЪ, ГАРЪ МАЙ ВЪР-
ТОС, КА НИЧІ ШДАТЪ СЪ НЪ НИ СЕ КЪРМЕ ФРЪН-
ЗЕЛЕ.

19.

КЪМ ТРЕБЪЕ ТОКМИТ ПЪМЪНТЪЛ?

ЛОКЪЛ ЧЕЛ ДЕ СТЪТЪТ АЛ ФРЪГАРИЛЪР АТРЪ
АЧЕСТ КИП ТРЕБЪЕ СЪ СЕ ТОКМЪСКЪ; КЪ ЖЪМЪТА-
ТЕ ДЕ АНИ МАЙ АНАИНТЕ ДЕ А ТРАНСПЛЯНТА ФРЪ-
ГАРІЙ, ТРЕБЪЕ АТЪТЪ ГРОПИ СЕПАТЕ, КЪЦІЙ ФРЪ-
ГАРІ СЪНТ ДЕ ТРАНСПЛЯНТАТ, ШИ СЪ ФІЕ ТРЕЙ
СТЪНЖЕНІЙ ОУНА ДЕ АЛТА ДЕ ПАРТЕ, СЪ АЙБЪ
АЪРЦИМЕ ДЕ ПАТРЪ ТЪЛПИ, АФЪНЪИМЕ ДЕ ДОУ
ТЪЛПИ ШИ ЖЪМЪТАТЕ; ПЪМЪНТЪЛ ЧЕЛ АЪ СЪПРА
АЛ ПЪНЕМ АТРЪ ПАРТЕ, ГАРЪ ЧЕЛ МАЙ ДИН ФЪНД
АТРАЛТЪ ПАРТЕ ГРЪМАДЪ, ДИН КАРЕ АЪПЪ АЧЕА
ЧЕЛ АЪ СЪПРА АЛ РЪСФИРЪМ ЛА РЪДЪЧИНА ФРЪ-
ГАРЮЛЪЙ, КЪ Є СТЕ МАЙ РОДИТОРЮ; ГАРЪ ЧЕЛ ЧЕ
АЪ ФОСТ ЛА ФЪНДЪЛ ГРОПИИ АЪ СЪПРА АЛ ПЪ-
НЕМ.

нем. ШИ ЛЗСЗМ ГРОПИЛЕ АЧЕСТЪ ШИ ПЗМЖНТЪЛ
СЪ СТЪ СЛОВОД ЛА ФАЦА СОРЕЛЪЙ, ШИ А ДЕРЪ-
ЛЪЙ, ПЗНЪ ЛА ТРАНСПАНТАТ

20.

КЖНД ШИ КЪМ ТРАНСПАНТЪМ ФРЪГАРІЙ
А ЛОК ДЕШКИС ?

ТИМПЪЛ ЧЕЛ МАЙ АДЕМЖНАТЕК, ШИ МОДЪЛ
ЧЕЛ МАЙ ОУШОР ДЕ А ТРАНСПАНТА ФРЪГАРІЙ ЕСТЕ
АЧЕЛА, ПРЕКЪМ АМ АРЪТАТ ЛА (С. 9.) НЪМАЙ ФІ-
ИНД КЪ РЪДЪЧИНИЛЕ ТОТ ДЪ ОУНА СЕ РЪТЪЗЪ,
АША ШИ ДИНТРЕ КРЕНЦИЛЕ ЧЪЛЕ КРЕСКЪТЕ 3,
САЪ 4, ТРЕБЪЕ РЪТЕЗАТЕ, ПЗНЪ ЛА АЛ 2, 5,
ШИ АЛ 6 ѠКЮ; ГАРЪ КРЕНГЪЦЕЛЕ ЧЪЛЪ МИЧЙ, ШИ
ТОЦЙ ЛЪСТАРИЙ КАРЕ АЛЪДНТРО РЪТЪНЪЕЛІЙ
АЪ КРЕСКЪТ ПЗНЪ ЛА ТРЪПИНЪ ТРЕБЪЕ ТЪАЦЙ.

21.

КЪМ ТРЕБЪЕ СЪ ПЪШИМ КЪ ФРЪГАРІЙ ФІИНД
ЛА ЛОКЪЛ ЛОР ЧЕЛ ДЕ СТЪТЪТ ?

НИМЕ СЪ НЪ ГАНДЪКЪ, КЪ ДЕ АМ ФЪКЪТ
ТОТЕ ЧЪЛЕ ПЗНЪ АЧЙ ЗИСЕ, ДЕ АИЧЙ ПЪТЕМ ЛЪ-
СА ФРЪГАРІЙ А ВОЛ ЛОР. НичйдекЪм; чй А
ТОТ АНЪЛ ТРЕБЪЕ КЪЪТАТ ДЕ СЙ, ШИ КЪРЪЦИЦЙ

ДЕ

ДЕ ЛЪСТАРІЙ ЧЕЙ ДЕ НИЧІ ѡ ТРѢБЪ, КАРІЙ
А РЪТЪНЗАЛА ФРЪГАРЮЛЪЙ АЪ КРЕСКЪТ, САЪ АСЪС
САЪ РЪДИКАТ, ШІ ТОТ ДЕ ОУНА ТРЕБЪЕ КЪМПЪ-
ТАТ, КА РЪТЪНЗАЛА СЪ КРЪСКЪ МАЙ А ЛАТ, ДЕ
КЪТ МАЙ АНАЛТ, АСЪ ТОТЪШІ ЛЪЦИМЪ АЧА-
СТА СЪ НЪ ТРѢКЪ ПЕСТЕ ДОЙ СТАНЖЕНІЙ. ШІ
АЧКА АДЪЧЕМ АИЧЪ АМИНТЕ, КЪМ КЪ РЪТЕЖНА
ШІ СКЪРТЖНА КРЕНЦИЛЕ, ТРЕБЪЕ СЕ ФИМ КЪ ЛЪ-
АРЕ ДЕ СЪМЪ, ШІ АЧЕСТА ЛЪКРЪ МАЙ ВЪРТОС СЪЛ
АКРЕДИЦЪМ ЛА ѡМ КАРЕЛЕ АЧІ СЕ АЦЕЛЪЦЕ.

22.

КЪМ СЕ ПОТ АДЪЧЕ ФРЪГАРІЙ ЛА МАЙ БЪН
ФЕЛЮ ПРИН ѡЛТОИРЕ ШІ ѡКЪЛАЦІЕ?

АКЪМ ЕСТЕ ТИМПЪЛ, КА ФРЪГАРІЙ ЧЕЙ КРЕ-
СКЪЦІЙ ПРИН ѡКЪЛАЦІЕ АЪ ПРИН ѡЛТОИТ СЪЙ
АДЪЧЕМ ЛА МАЙ БЪН ФЕЛЮ, ФРЪГАРІЙ АЙ ѡЛ-
ТОИМ МАЙ ФЪРЪ ПРИМЕЖДІЕ А АЛ 4, САЪ АЛ 5,
АН АДЪПЪ ТРАСПЛАНТАРЪ ЛА ЛОКЪЛ ЛОР ЧЕЛ ДЕ
СТЪТЪТ, АЧАСТА ФАЧЕМ АЪ ѡЛТОИНАДЪЙ, АДЕКЪ:
ТЪИНА ѡ КРЕНГЪЦЪ ѡ ПЪНЕМ А ТРЪНКУП ФРЪ-
ГАРЮЛЪЙ, АЪ ѡКЪЛИНА, АДЕКЪ: ТРАЦЕМ ѡ ТЪР-
ЛИНКЪ КЪ ОУН ѡКЮ ДЕ ПЕ ѡ КРЕНГЪЦЪ ДЕ ФРЪ-
ГАРЮ, ШІ АЧАСТА ДЕСПОИНА ѡ КРЪНГЪ А АЛТЪЙ
ФРЪ-

Фрѣгарію ѡ вѣгѣмъ, ка шѣ ꙗ цапѣ. Личѣ нѣ ѣ
де липсѣ а спѣне май пе ларг кѣм се фаче ѡл-
тоирѣ шѣ ѡкѣлаціа, де ѡре че ничѣ оун кас-
ник нѣ есте, кареле крескѣнд ꙗ грѣдина са
помѣ сѣ нѣ шѣе кѣм мерѣ ачест лѣкрѣ.

23.

Кѣм требѣе пѣшит кѣ фрѣгаріѣ чѣѣ пѣшѣ
ꙗ формѣ де тѣфѣ, саѣ де спалир?

Воинѣ ной ка фрѣгаріѣ сѣѣ кресем ꙗ
формѣ де тѣфарію саѣ де спалир, атѣнчѣ
скоцинд пѣнтѣе де ачестѣ дин Школа де
сѣмѣнѣ нѣле дѣчем ꙗ Школа Помаріе, чѣ ꙗ-
дрепт ла локѣла ачела оунде ва рѣмѣнѣ де
стѣтѣт. Акѣм кѣ жѣмѣтате де ан май наин-
те де транспѣнтарѣ ачаста траѣем ниѣе
врезде, саѣ вѣгашѣрѣ, шѣ ачѣ транспѣнтѣм
фрѣгѣціѣ кѣ даѡ тѣлпѣ де парте оунѣла де
алѣла, шѣ ꙗй лѣсѣм ꙗ паче сѣ крѣскѣ пѣнѣ
вор фѣ де б пѣн ла ꙗ тѣлпѣ де ꙗналѣ; дѣ-
пѣ ачѣла ле ретѣзѣм вѣрѣѣриле, апой тот де
оуна ꙗй тѣндем кѣ форфѣчѣле шѣ дѣ сѣпра
шѣ пе де латѣрѣ. Тѣфаріѣ шѣ спалирѣѣ де
фрѣгаріѣ адѣк ачела фолос, кѣ тот дѣ оуна
май наинте ꙗфрѣнѣзѣск де кѣт фрѣгаріѣ чѣѣ
марѣ,

марй, шй пентрѸ кз шй де врѸмз шй де гїе-
цѸшѸла де примзварз акопериндѸй Ѹй пѸтем
лесне апзра.

24.

Че фелю де бетешѸгѸрй пот авѣ фрз-
гарій ?

Фрзгарій сѸнт шй ей оунор бетешѸгѸрй
сѸпѸшй, шй нимѣ нѸй причина, фрз сингѸр
КасникѸла. Фрзгарюа де нѸ се ва плзнтзрй ла
лок амзсѸрат, дѸпз кѸм поте ел сѸферй,
атѸнчѣ лѸнѸезеѸе; шй гарзшй де нѸ ва авѣ
лзргзмѸнт дестѸла, ка сѸ се рзвѣрсе рaze-
ле сорелѸй шй дерѸла, нѸ нѸмай песте рзтѸн-
залз, чй шй песте трѸнкюл лѸй; де нѸ се
ва рзтезà кѸ сокотѣлз, шй нѸла ва лзса Ѹ
паче песте ан, сѸѸ Ѹ мижлок де варз Ѹй ва
смѸлце фрѸнзеле, ѸтрѸ ачестѣ патимй ничй
шдатз нѸй поте мѣрѸе бине.

РзѸла чел май де рѸнд сѸнт мѸщій, каре
се наск динтрѸн аер Ѹ кис шй авѸрос, оунде
нѸ поте помѸла сѸшй дѣ сѸдорѣ сà афарз,
апой ачѣ сѸдаре се префаче Ѹ мѸщій. Ачестѣ
ле радем кѸ оун кѸцит тѸмп, шй спзлзм
трѸнкюл шй кренѸиле адесе шрй кѸ апз кѸратз.

Май

Май кѸ сѣмъ лѸнгориле фрзгарилѸр шй
мижлочириле де ай виндекѸ, сѸнт тот ачелѣ,
каре шй ла алцй помй.

П а р т ѣ л д о ѡ.

I. ПЕНТРѸ КѸЛТѸРА САѸ КРЕЩЕРѢ ВЕР-
МИЛѸР ДЕ МЪТАСЪ.

25.

Каре лок есте май амъсѸрат пентрѸ кре-
щерѢ вермилѸр де мътасъ?

Мътзсарюл май лтѸю сѸ айбъ грижъ де ло-
кѸл оунде ва хрѸнй шй оунде ва кѸтѸ де вер-
мйй ачешѣ. Каса спре ачастъ трѣбъ лтокмитъ
трѣбе сѸ фйе кѸратъ, оускатъ шй сѸ стѣ кѸ
ферестиле кѸтръ рѸсѸрит ѡрй кѸтръ амѣзѸзй
авѸнд тагле де скѸндѸрѸ, ка сѸ нѸ ажѸнгъ
разеле сорелѸй ла вермйй де мътасъ шй сѸ фйе
лдепѸртатъ ачѣ касъ де тропоте шй де мирос
грѸ,

ГРЕУ, ГАРЪ МАЙ ВЪРТОСЪ СЪ ФІЕ СКЪТИТЪ ДЕ КИЦОРА
НІЙ, ДЕ ШОРЕЧІЙ, ФЪРНИЧІЙ, ДЕ ГАЛИЦЕ, ГАРЪ УСЕ
БИТ ДЕ ПАСЕРІЙ, АПОЙ СЪ АЙБЪ ШІ ОУН КЪПТОРІЮ
ШІ ДЕ ЕСТЕКЪ ПЪТИЦЪ СЪ СТЪ АЧЪ КИЛІЕ А РЪН
ДЪЛ ЧЕЛ ДЕ СЪС АЛ КАСЕЙ, КАРЪ ПЪНЪ ВА ЦИНЪ
КРЕЩЕРЪ АЧЕСТОР ВЕРМІЙ, ДАР ШІ ДЪПЪ АЧЕА А КЪ
МЪЛТЪ ВРЕМЕ СЪ СЕ ЛАСЪ А У СТЪБАТЕ ДЕРЪЛ, ШІ
СЪ НЪ ЛЪКЪАСКЪ НИМЕНЪ А ТЪРЪНСА, ПЪНЪ НЪ
СЕ ВА КЪРЪЦИ ДЕ ТОТЪ АБЪРИМЪ: ПЕНТЪРЪ КЪ АБЪ-
РИМЪ ДЕ УМ ВЕРМИЛЪР АЧЕСТОРА ЕСТЕ ПЪГЪБИ-
ТОРЕ, ДАР МАЙ ТАРЕ А КЪ АБЪРИМЪ ВЕРМИЛЪР ШІ
СКРАМЕТЪЛ ЛЪР СЪНЪТАТЪ УМЪЛЪЙ У СТРИКЪ.

26.

КЪМ ТРЕБЪЕ ЛОКЪЛ КРЕЩЕРІЙ ВЕРМИЛЪР ДЕ
МЪТАСЪ СЪ ФІЕ АТОКМИТ?

ОУНДЕ ПЪЦИНІЙ ВЕРМІЙ ВИН АСЕ КРЕЩЕ, АКО-
ЛЪ НЪМАЙ ЧЕ АЙ ПЪНЕМ ПЕ ОУН ПОД ДИН СКЪН-
ДЪРІЙ НЪТЕДЕ ФЪКЪТ СЪ СЕ ТЪРЪАСКЪ: АСЪ КЪЪ-
ТЪНД А АДЪЧЕ АЧАСТЪ ЕКОНОМІЕ ЛА МАЙ МАРЕ
ТЪКЪПЪТЪ, АТЪНЧЪ ТРЕБЪЕ ШІ ЧЕЛ МАЙ МИК ЛОК
ВИНЕ СЪЛ ТОКМИМ ШІ СЪЛ АТРЕБЪИЦЪМ, КА ДЪПЪ
КЪПРИНСЪЛ АЧЕІАШІ КЪШІ, МАРЕ МЪЛЦИМЕ ДЕ
ВЕРМІЙ ДЕ МЪТАСЪ СЪ ПЪТЕМ КРЕЩЕ. СПРЕ АЧЕСТ
СКОП ФАЧЕМ СКАРЪ, АДЕКЪ РЪДИКЪМ НИЩЕ ПО-

нѣмѣй дѣ патрѣ аѣ дѣ шасе телпѣ дѣ налицѣ,
ши лѣ лѣтрим кѣ лѣтезѣ кѣрмезиш пѣшѣ, лѣ-
вѣна дѣла пѣрѣте лѣциме дѣ треѣ тѣлпѣ, пѣрѣ
лѣнциме дѣкѣм пѣте кѣпринсѣл кѣшѣѣ сѣ лѣгѣ-
дѣаскѣ. Шѣ дѣпѣ ачастѣ лѣнѣциме фѣчем май
мѣлте рѣндѣрѣ дѣ скѣрѣ шѣ дѣкѣ сѣпра ачесто-
ра се пѣн нице тѣбле, каре ашѣ треѣде сѣ фѣе
оуна дѣ алѣа дѣ депѣрте, кѣт сѣ потѣ ѡмѣл
оумѣлѣ пе лѣнгѣ ѣле. Тѣбле дѣчестѣ лѣ оу-
неле локѣрѣ се фѣк дѣн фѣре дѣ трестѣе лѣ-
трѣ сѣне вѣне алипите, каре нѣ фѣк грѣв-
мѣнт, шѣ сѣнт ачестѣ форте вѣне, пѣнтрѣ
а ашезѣ пе дѣнселе вѣрмѣцѣѣ, кѣ ле вѣне дѣр
шѣ пе дѣн жос. Оунѣ нѣ ѣсте трестѣе се
фѣк тѣбле дѣчестѣ дѣ скѣндѣрѣ форте нѣте дѣ
лѣкѣм фѣе тѣбле дѣчестѣ дѣ трестѣе, лѣ дѣ скѣн-
дѣрѣ треѣде ашѣ ашезѣте, кѣт сѣ се потѣ рѣ-
дикѣ; дѣчѣ ачестѣ лѣвѣна гѣдѣрѣ лѣ капѣте ле
пѣнем лѣ кѣе дѣ лѣмне че сѣнт цѣпиш вѣтѣте
лѣ стѣлпишорѣ. Тотѣ ачастѣ лѣтокмире дѣпѣ че
дѣ треѣтѣ крѣщѣрѣ вѣрмилѣр, ѡ рѣдикѣм, шѣ
ѡ пѣстрѣм шѣ пе алѣ дѣн.

Каре сжнт деприндериле чѣле май де кепетеніе ла крещерѣ вермилѡр де мзтасз?

Деприндериле ачестѣ май кѡ самз сжнт чинчй, дела каре атжрнз норокѡл крещерій вермилѡр де мзтасз; 1.) Извѡкнирѣ вермилѡр дин семжнцз саж ѡѡце; 2.) Цинѣрѣ шй мзѡсбра кзладѡрій; 3.) Нѡтрирѣ саж хрѡнирѣ; 4.) Пѡртарѣ де гриже пентрѡ кѡрѡценіе; 5.) Гетирѣ челѡр де липсз пе кжнд лчеп вермѡцйй а се лвзлй.

Деприндере ла извѡкнирѣ вермилѡр дин семжнцз саж ѡѡце.

Каре сжнт сѣмнеле де а кѡноѡе семжнца чѣ май бѡнз а вермилѡр де мзтасз?

Воинд а не апѡка де кѡлтѡра мзтѡсій, треѡѡе сз кѡѡтѡм семинцеде чѣле май алѣсе, сз фіе проспете, сжнзтосе шй де фѣлѡ бѡн. Сѣмнеле дѡпз каре се кѡноѡе бѡнзтатѣ лѡр кѡ грѡс се пот ши, фѡрз май кѡсамз ачелѣ семинце саж ѡѡце се зикз а фи май бѡне, дѣкз 1.) ѡѡцеле сжнт л фаца ченѡшій; 2.) Кжнд ле депзѡм лтре оунгій дѣкз дѡѡ оун мѡст
лим-

ЛИМПЕДЕ, СТЪЛЪЧІЎ; ШІ КЛЕІУС, ПРЪ СЪ НЪ ФІЕ
КЪРГЪТОРЮ; 3.) ДЪКЪ ВЕЙ ПЪНЕ УЩЕЛЕ П ВИИ
ШІ ВОР КЪДЪ ПЕ ФЪНА, ДЕЧІ ЧЪЛЕ ДЪСЪПРА П
НОТЪТОРЕ УЩЕ СЪНТ СЕЧІ, ШІ СЕ ВОР ЛЕПЪДА.

29.

ЃРІ БИНЕ ВА ФІ, СЪ НЕ КЪЩІГЪМ СЕМЖИ-
ЦЪ ДИИ ЦЕРІ СТРЕИНЕ?

ДЕ СЕ ПЪЖМПЛЪ СЪ АВЕМ П ЦАРА НОСТРЪ СЕ-
МИНЦЕ ДЕ ЧЪЛЕ ЧЕШІ ДЪК П ЧЕПЪТЪЛ СЪД ДЕЛА
ЧЪЛЕ ДЕ ІТАЛІА, ПІЕМОИТ ШІ ДЕ СИЦИЛІА, ШІ
ЛА НОІ САД ДОМЕСТЕЧИТ, АТЪНЧЪ НЪ Ё ДЕ ЛИПСЪ
СЪ АДЪЧЕМ СЕМЖИЦЪ ДЕЛА СТРЕИИИ, КЪНА АЛЕ
НОСТРЕ, ДЕ ФЕЛЮ ВЪИ ФІИИИ, ДИИ ЦЕРИЛЕ МАІ СЪС
ЗИСЕ, АКЪМ ЛА НОІ САД ДАТ КЪ ТЕМПЕРАМЕНТЪЛ
ДЕРЪЛЪІ, ШІ ДЕЛА МЪТЪСАРЮ ПРОКОПСИТЪ КЪ МАІ
МИК ПРЕЦ СЕ ПОТ КЪПЪТА, ДЕ КЪТ ЧЪЛЕ ДЕЛА
СТРЕИИИ.

30.

П ЧЕ ТИМП УЩЕЛЕ ТРЕБЪЕ СЪ СЕ ПЪНЪ, КА СЪ ИЗ-
ВЪКНЪСКЪ ВЕРМЪЦІИ ДИИ ТРЪНСЕЛЕ?

ТИМПЪЛ ЧЕЛ МАІ БИНЕ ПТОКМИТ ПЕНТРЪ Е-
ШИРЪ ВЕРМЪЦИЛЪР СЕ ВА АЛЪЦЕ КЪ ШАРЕ КЪТЕ-

ВА

ВА ЗИЛЕ МАЙ ТЯРЗИЎ, ДЕ ЧЕ ЛЧЕП ФРЪНЗЕЛЕ ФРЪ-
ГАРИЛЪР А СЕ ДЕСВЗЛИ. ДА НОЙ КЪТРЪ МИ
ЖЛОКЪЛ ЛЪИ АПРИЛІЕ АПЪКЪ ФРЪНЗА А СЕ ДЕС-
ВЗЛИ, АША ДАРЪ УЩЕЛЕ СЕ ВОР ПЪНЕ ЛА
ПРОДЪЧЕРЪ ВЕРМЪЦИЛЪР КЪ ВРЕ У ШАСЕ ЗИЛЕ
МАЙ ТЯРЗИЎ, КЪ ВЕРМЪЦІЙ МАЙ КЪРЪНА КРЕСК
ДЕ КЪТ ФРЪНЗЕЛЕ, ДЕЧІ ТРЕБЪЕ НЪТРЕЦЪЛ СЪ ФІЕ
МАЙ НАИНТЕ ГЪТИТ. МЪТЪСАРЮЛ, КАРЕЛЕ ПЕ ЛЪН-
ГЪ ФРЪГАРІ АНАЛЦІЙ МАЙ АРЕ ПРИН ГРЪДИНИ
ШІ ШИРЪРІ ДЕ ТЪФАРІО АЪ СПАЛИРЕ, АЧЕЛА ПОТЕ
КЪ ВРЕ У КЪТЕВА ЗИЛЕ МАЙ НАИНТЕ СЪ ЛЧАПЪ,
ПЕНТРЪ КЪ ТЪФАРІЙ МАЙ КЪРЪНА АФРЪНЗЕСК, ДЕ
КЪТ ФРЪГАРІЙ АНАЛЦІЙ.

31.

ПЕНТРЪ ЧЕ ДЕСВЗЛИРЪ ВЕРМЪЦИЛЪР ДЕ МЪ-
ТАСЕ АР ФІ ПЪГЪБИТОРЕ ДЪКЪ САР АТЯРЗИА?

ДЕ СЕ ВА А ТЯРЗИА ДЕСВЗЛИРЪ ВЕРМЪЦИЛЪР
ПЪНЪ А ЗИЛЕЛЕ ЧЪЛЕ ДИН ТЪЮ АЛЕ ЛЪИ МАЮ,
ВА АДЪЧЕ МАЙ МЪЛТЕ ГРЕУТЪЦІ КЪ СИНЕ; 1.)
ПЕНТРЪ КЪ КРЕЩЕРЪ ВЕРМЪЦИЛЪР СЕ ВА ТРАЦЕ ПЪ-
НЪ КЪТРЪ ЛЧЕПЪТЪЛ ЛЪИ ІЪЛІЕ, КЪНА АЖЪНГ
АЛТЕ ЛЪКРЪРІ АЛЕ КЪМПЪЛЪИ; 2.) ПЕНТРЪ КЪ ЗИ-
ЛЕЛЕ ВІЕЦІЙ ВЕРМЪРИЛЪР ЧЪЛЕ МАЙ ДЕ ПЕ ОУРМЪ,
ШІ ЧЪЛЕ МАЙ ПРИМЕЖДІУСЕ, АР КЪДЪ А ЗИЛЕЛЕ
ДЕ ВАРЪ ЧЪЛЕ МАЙ ФЕРБИНТЕ, ГАРЪ ЛЪР ФЕРБИН-
ЦАЛА

цала есте форте примеждіюсз; 3.) Пентрѣ къ
фрзгарій таре ар слзбн шн сар оуска, дѣкз
не времѣ ачѣа ла адоу кѣрцере а мѣстѣлѣн лѣр
лисар смѣлце фрѣнзеле.

32.

Кѣм требѣе пѣстратѣ семѣнца пе нрнѣ?

Семѣнца прѣстѣ нрнѣ се багѣ а неце кѣ-
тій, а дѣкз: пиѣе де лемн саѣ де плѣѣ, а поѣ
ачестѣ се пѣн а касѣ ла оун лок оускаѣ, ре-
корос, оунде нѣ се а кѣлзеце, шн сѣ фіе скѣ-
тит де шоречн саѣ хѣрцн.

33.

Кѣм требѣе сѣ пѣшим кѣнд се пѣн ѡцѣ-
ле ка сѣ изѣѣкнѣскѣ вермѣцн днн трѣнседе?

Апропнндѣсе тимпѣл изѣѣкннрнн вермѣци-
лѣр, атѣнчѣ кѣнтѣрнм 1. 2. саѣ май мѣлцн
лоцн де семѣнце саѣ ѡцѣ, аѣпѣ мѣсѣра кѣ-
шн шн а атокмнрнн, шн аѣпѣ нѣмѣрѣл фрѣ-
гарнлѣр де оунде капѣтѣ вермѣцн нѣтрѣцѣл
сѣѣ; а поѣ ашѣзѣм ѡцѣле пе ачет шн рар
а трѣ кѣлѣзрѣцѣ аѣ пнѣѣ, каре а кнлнѣ ѡ спѣн-
зѣрѣм, аѣ ѡ пѣнем пе табла чѣ май аѣсѣпра.
Оуннн пѣн ѡцѣле пе коле де хѣртнѣ алѣѣ ла

мѣр-

мърцини ꙗдоплекатъ ꙗсѣс. ꙗтѣмчѣ ꙗкълзим
каса аша де амъсѣрат, кѣт кълдѣра нѣмай
де авѣ сѣ се симтъ, ꙗ зилеле чѣле оурмѣторѣ
динзи ꙗзи тот май мѣлтъ кълдѣръ словозим,
пѣнъ чѣ ꙗчеп ѡцѣле а кѣпѣтѣ фацъ албичіе,
ши пѣнъ апѣкѣ дѣпѣ ачагѣ ꙗдатъ а еши вер-
мѣцїи ла арѣтарѣ.

34.

Кѣм требѣ вермѣцїи чѣи ешицїи сѣ се
порте ла локѣл лѡр чѣл статорник?

Кѣнд авем вермѣцїи ешицїи, ꙗтѣмчїи ако-
перим семѣнца ши ꙗчѣцїи вермѣцїи кѣ хартїе
кѣратъ ши стрѣпѣнсѣ, карѣ сѣ акопере ши сѣ
мѣргѣ пе тотѣ марѣиниле кѣлдерѣцей сѣѣ а кѣ-
тїей вер пизей, оунде стаѣ вермѣцїи, апой пѣ-
нем лѣсте ачагѣ хартїе фрѣнзе де фрѣгарї,
ши ꙗдатъ вом ведѣ кѣ се сѣе вермѣцїи пе
дѣнселѣ, кѣт се вор негрї. ꙗтѣмчїи лѣѣнд
пе ꙗчет фрѣнзеле де кодице ле пѣртѣм дин
пѣднѣ кѣ вермѣцїи пе ѡрѣче кѣтїе нѣтедѣ, аѣ
токмай пе оуна таблѣ де чѣле ашезѣте пе
скѣрї, фїинд кѣ хартїе алипитъ, ши ꙗсѣмнѣм
хартїа пѣнѣнд зїѡа ꙗ карѣ сѣѣ нѣскѣт вермѣ-
цїи ачѣа, ши ꙗї нѣтрим май пѣцин де доѡ
ѡрї ла зї кѣ фрѣнзе тинѣре ши мой.

С

Ми-

МѢНЕ ЗИ ШИ АТРЕА ЗИ ПРЪ АША ФАЧЕМ, ШИ
КЪ ЧѢ МАЙ МАРЕ ЛЪВАРЕ ДЕ СѢМЪ ПЪШИМ, КЪТ
ПРЕ КЪМ ВЕРМЪЦІЙ А ДЕСКИЛИНИТЕ ЗИЛЕ ПАСЪ,
АША ШИ ЕИ ДЕСКИЛИНИЦІЙ ОУНІЙ ДЕ АЛЦІЙ СЪ СЕ
ЦИНЪ, ШИ СЪ СЕ НЪТРЕСКЪ. СЪЦЕЛЕ КАРЕ ПЪНЪ
А ПАТРА ЗИ А КЪ НАЪ А ВІАТ, ЛЕ ЛЪПЪДЪМ, КЪ
АЪ КЪ СЪНТ ГОЛЕ, АЪ КЪ ВОР ЕШИ ФОРТЕ ТЪРЗИЪ,
ШИ АЧАСТА НИЧІЙ ШДАТЪ НЪ ФАЧЕ БИНЕ.

35.

ЧЕ СЕ АЦЕЛЪЦЕ ПРИН СОМНЪЛ ВЕРМЪЦИЛЪР
ДЕ МЪТАСЪ?

ПЕ ЛЪНГЪ ХРАНЪ БЪНЪ ШИ МЪЛТЪ КРЕСК ВЕР-
МЪЦІЙ ФОРТЕ КЪРЪНД, ШИ ПЪНЪ ЧЕ НЪ БИН А
СТАРЪ СЪ ЧѢ КОПЪ, НЪ АЧЕТЪЗЪ А МЪНКЪ, ФЪРЪ
НЪМАЙ КЪНД АЖЪНЦЕ СОМНЪЛ ЛЪР. БЪ АМ СПЪС
А КЪ ЛА АЧЕПЪТЪЛ АЧЕЩІА КЪРЦІЙ ПЕ СКЪРТ, КЪМ
КЪ ВЕРМЪЦІЙ ДЕ МЪТАСЪ, МАЙ НАИНТЕ ДЕ ЧЕ
А ВЕНИ ЛА СТАРЪ СЪ ЧѢ КОПЪ, ДЕ ПАТРЪ ШРИ СЕ
ДЕСПЕЛИЦЕСК, АДЕКЪ ЛАПЪДЪ ПЕЛИЦА СЪ ЧѢ МАЙ
ДЕНАИНТЕ, ШИ КАПЪТЪ АЛТЪ ПЕЛЕ НОВА, ДИН
КАРЪ МАЙ КЪ МАРЕ ТРЪП ПАСЪ: ШИ АЧАСТА СЕ
НЪМЕЩЕ СОМНЪЛ ВЕРМИЛЪР ДЕ МЪТАСЪ. АТРЕ
ОУНА ДЕСПЕЛИЦАРЕ ШИ АТРЕ АЛТА, АКЪМ ТРЕК
МАЙ МЪЛТЕ АКЪМ МАЙ ПЪЦИНЕ ЗИЛЕ, АЪПЪ МЪ-
СЪРА КЪЛАДЪРІЙ, ШИ ДЕ КЪМ СЕ ЦИНЕ КЪМПЪ-
ТЪЛ

тѣла ꙗ храни, дѣла блисе храни бѣнѣ шѣ дѣ
присос, аѣ храни рѣ шѣ нѣ дѣ ажѣнс, ашѣ шѣ
тимпѣла каре ꙗ аѣ ѣй дѣ а лѣпѣдѣ пелѣ сѣ нѣ
ѣсте хотѣрѣт. Пѣнѣ ла дѣспелицарѣ чѣ дѣн
тѣла май пѣцин ле трѣбѣе 24. дѣ часѣрѣй, пѣнѣ
ла а доѣа 30, пѣнѣ ла атреѣа 48, шѣ пѣнѣ
ла апатра май кѣ гарѣ атѣта. Кѣнѣ лапѣдѣ
вермѣцѣй пелѣ, атѣнчѣ нѣ мѣнкѣ нимика, фѣ-
рѣ ꙗ шѣ лѣнѣцѣск грѣмазѣй, шѣ мишкѣ кѣ ка-
петеле ꙗ тѣте пѣрѣциле, рѣмѣн не мишкацѣй
тѣт ꙗ трѣн лок, шѣ нѣ рабѣдѣ кѣт дѣ пѣцин
аѣ сминтѣ чинеѣа.

36.

Чѣ фѣлѣю дѣ скѣдѣре ар оурма дѣ аколѣ
дѣ се вор хрѣнѣ ла ѣлаалтѣ вермѣцѣй, каре
ꙗ дѣскнлините зиле саѣ нѣскѣт?

дѣ се вор пѣне пе ѣ таблѣ вермѣцѣй ла
ѣлаалтѣ, карѣй нѣ сѣнт тѣт дѣ ѣ ѣрѣтѣ, а-
тѣнчѣ чѣй май дѣнаинте вор фи ꙗ сомн,
гарѣ чѣй май дѣ кѣрѣнѣ, дѣщептѣцѣй фѣинѣ, вор
оумѣла ꙗ кочѣ шѣ ꙗ колѣ, сѣшѣ каѣте храни,
каре нѣ потѣ фѣ фѣрѣ непѣчѣирѣ чѣлѣр чѣ дѣрм.
Сминтѣла ачѣста кѣ атѣта май марѣ се ѣа
арѣтѣ пе ѣремѣ кѣнѣ ѣа фи сѣ се ꙗѣлѣѣскѣ, кѣ
кѣѣтѣнѣ а алѣѣе пе чѣле тимпѣрѣе шѣ ꙗ ста-

РЕ ДЕ А ТОРЧЕ, ДИН ЧЪЛЕ ТЪРЪЗІЕ ШИ А КЪ КРЪ-
ДЕ; КЪТ ЛЪКРЪ! ДАР ДЕ ВОМ АЩЕПТА ПЪНЪ ЧЕ
ШИ ЧЪЛЕ ТЪРЪЗІЕ ВОР ВЕНИ А СТАРЪ СЪ ЧЪ КОП-
ТЪ, ПЪНЪ АТЪНЧЪ ЧЪЛЕ ТИМПЪРІЕ ПЕРД МЪЛТ
ДИН МЪТАСА ЧЪ МАЙ БЪНЪ; КЪТЪ ПАГЪБЪ! ШИ
АЧАСТА МАЙ КЪ СЪМЪ СЕ ВА КЪНОЩЕ АТЪНЧЪ,
КЪНД ВОР ФІ ОУНЕЛЕ А ВЪЛИТЕ, ШИ АЛТЕЛЕ А-
КЪ НЪМАЙ ЧЕ АЪ АЧЕПЪТ А СЕ А ВЪЛИ; А КЪМ
ДЕ ВОМ АЩЕПТА КЪ КЪЛЕСЪЛ ЧЕЛЪР ТИМПЪРІЕ, ПЪ-
НЪ ЧЕ ВОР ГЪТА ШИ ЧЕСТЕ ТЪРЪЗІЕ, ПЪНЪ АТЪНЧЪ
ЗИК: ЧЪЛЕ ТИМПЪРІЕ РЪМП А ВЪЛИТЪРА КЪСІЙ СА-
ЛЕ ШИ ЕС АФАРЪ, НЕ ФІИНА МАЙ МЪЛТ ДЕ ФО-
ЛОС; ПАРЪ ДЕ НЪ ВОМ АЩЕПТА, АТЪНЧЪ РЪМЪНЕ
ЦЕСЕТЪРА ЧЕЛЪР ТЪРЪЗІЙ НЕ СЕ ВЪРШИТЪ, ШИ МЪ-
ТАСА ЧЪ МАЙ МАРЕ ПАРТЕ Ё ПЕРДЪТЪ.

37.

КЪМ ПЪТЕМ АИЧЪ АДЪЧЕ АЖЪТОРІО?

АЧЕСТ РЪЪ, ДЕ КАРЕ НЪ ПЪТЕМ ЛЕСНЕ СКЪПА,
МЪЛТ СЕ ВА А ПЕДЕКА, ДЕ ВОМ ОУРМА АЪПЪ А-
АРЕПТАРЪ КЪМ НИСАЪ ДАТ СЪБ 26. КА ВЕР-
МЪЦІЙ ЧЕЙ ЧЕ ДИН ЗІ А ЗІ АЪ ЕСИТ ДИН
ЩЕ, ФІЕЩЕ КАРЕ СЪ СЕ ПЪНЪ ДЕ КИЛИН КЪ ДА-
ТЪЛ ЗИЛІЙ АЧЕІА А СЕМНАТ, А КАРЪ СІ АЪ ЕСИТ,
ШИ НЕ МЕСТЕКЪНДЪЙ СЪЙ ХРЪНЪСКЪ, А ПОЙ СТЪРЪ-
МЪТЪНДЪЙ КЪНД АЙ ВА ХРЪНІЙ, ПАРЪ ЛА ЛОК А-
СЪ-

СЪМНАТ ТОТ КЪ АЧЕЛАНЪ СЪМН АЛОР СЪ СЕ АШЕЗЕ.
ДЕЧЪ АТРОЪ АЧЕСТ КИП ТОТЪ ТЪРЪВЪРАРЪ СЕ ВА А-
ПЕДЕКА, ШИ СЕ ВА ОУШЪРА МАЙ ВЪРТОС ГРЕШТА-
ТЪ МЪТЪСАРЮЛЪИ, КАРЕЛЕ АЛМИНТРЕЛЪ НИЧЪ Ш-
ДАТЪ НАР ФИ ПЪТЪТ АВЪ ШДИХЪЗ, КЪМ ШИ
ФЪРЪ ДЕ АЧЕА НЕ КЪРМАТ ЕСТЕ КЪПРИНС МАЙ
ХЪЗНИНЪИ МАЙ КЪРЪЦИНЪИ; АША ПЪНЪНЪИ
АЪПЪ СЕМНЕ АЪ КЪРЪЦАТ ШИ ФЪРЪЗЕЛЕ, КА-
РЕ АТРАЛТ КИП МЪЛТЕ САР ФИ АЪС АДЕШЕРТ;
АЪ КЪРЪЦАТ ШИ ТИМПЪЛ, КАРЕ АВЪНА ВЕРМЪ-
ЦЪИ ДЕ АЪПЪ ВЪРСТА АОР АШЕЗАЦЪИ АА ЛОКЪ-
РИЛЕ АОР ЧЪЛЕ ХОТЪРЪТЕ, МАЙ КЪРЪНА АИ АПА-
КЪ КЪ ХРАНА АОР АМЪСЪРАТЪ, ШИ МАЙ А СКЪРТ
ТИМП АШИ АПЛИНЕЩЕ АЪКЪРЪЛ СЪЪ.

38.

КЪМ СЕ ПОТЕ ФАЧЕ АЧАСТА МАЙ ОУШОР,
ШИ МАЙ ВИНЕ?

ТОТЪ ГРЕШТАТЪ АЧАСТА СЕ ВА РЪДИКА, ДЕ
ВОМ ОУРМА АЪПЪ МОДЪЛ КАРЕ НИЛ АРАТЪ Г. ІШ-
СИФ БЛАШКОВИЧ. АЧЕСТА АША АЪ ФЪКЪТ. КЪ ВЕР-
МЪЦЪИ АЧЕА, КАРЪИ АТРЕЙ ЗИЛЕ ОУНА АЪПЪ АЛ-
ТА САЪ НЪКЪТ, ЕЛ НАЪ АЪС АА Ш ВЪРСТЪ;
АДЕКЪ КА КЪМ АР ФИ ФОСТ ТОЦЪИ НЪКЪЦЪИ АТРО
ЪИ. ДЕ ОУНАДЕ АПОЙ ДЕСПЕЛИЦАРЪ ЛОР ЧЪ А ПА-
ТРО РЪНЪРЪИ, КОПТА АОР ВЪРСТЪ, ШИ АЪВЪ-
ЛИРЪ

лирѣ лѡр тот атрѡн тимп кад, де ши лде-
скилините зиле сѡнт нзскѡцй, ши атрѡн а-
чест кип мзтзсарюл кѡ мѡлт май пѡцин ва
авѣ де лѡкрѡ, ши нѡ ва авѣ ничй ѡ лвзлѡ-
алз. Ачестй вермѡцй лй аѡче ел тот ла ѡ
вжрстз прин ѡаре че мзсѡрз а хрзнирей, аѡ-
пз карѣ ел пзшеце кѡ вермѡцйй чей че саѡ
нзскѡт л зилеле чѣле дин тжю. Атрѡ ачаста
аша аѡ лѡкрат.

Кз вермѡцилѡр, карйй л зйѡа чѣ дин
тжю аѡ ешит дин ѡѡце, трей зиле оуна
аѡпз алта нѡмай ѡдатз ла зй лѣѡ дат де
мжнкѡт, гѡрз л апатра зй де доѡ ѡрй, л а-
чинчѣ зй ши л чѣле лалте оурмзторе кжте де
трей ѡрй ла зй, пзнз ла сомнѡл лор чел дин
тжю.

Ачеа вермѡцй, карйй аѡѡа зй аѡ ешит
дин ѡѡце, л зйѡа дин тжю капзтз де доѡ
ѡрй де мжнкѡт, л аѡѡа зй ѡдатз, л а-
треа зй де доѡ ѡрй, л апатра ши чѣле
лалте оурмзторе кжте де трей ѡрй.

Май пе оурмз ачеа, карйй атреа зй се
аратз дин ѡѡце, л зйѡа дин тжю капзтз де
доѡ ѡрй де мжнкѡт, л аѡѡа зй ши л чѣ-
ле лалте кжте де трей ѡрй ла зй.

Де аичѣ оурмѣзз, кз пзнз че капзтз
чей че саѣ нзскѣт л атреа зѣ, л доу зиле
де чинчѣ ѡрѣ де маикат, пзнз атѣнчѣ чей
че саѣ нзскѣт л зѣѡа дин тѣѡ, л патрѣ зиле,
шѣ чей че саѣ нзскѣт л адоѡа зѣ, л треѣ
зиле нарзшѣ нѣмай де чинчѣ ѡрѣ капзтз
храна са.

Фѣнна кз акѣм крещерѣ се портз дѣпз
хранз, дечѣ крещерѣ челѡр май тимпѣрѣѣ нз-
скѣцѣѣ, прин крѣцарѣ нѣтрецѣлѣѣ се ѡпреце,
нарз крещерѣ челѡр че саѣ нзскѣт май тѣрзѣѣ,
прин хрзнерѣ кѣ присос кѣрѣнд тот ла ачѣашѣ
трѣптз се аѣѣче, шѣ тоцѣ де ѡ мзсѣрз се
фак.

II. Деспре мзсѣра кзладѣрѣѣ чей де липсз.

39.

Че стѣмпзрзмант ал аерѣлѣѣ пофтеск
вермѣцѣѣ чей де мзтасз?

Вермѣцѣѣ де мзтасз май тот де оуна,
нарз май вѣртос л зилеле чѣле дин тѣѡ але
вѣецѣѣ лѡр, пзнз ла деспелицарѣ лтѣе, сѣнт
форте

форте симциторй ла фриг. Дечй киліа, оун-
де се афлз вермѣцій, фїнна зиле речй, требѣ
пѣцинеа дезмѣрцитз, дар ничй прѣстз мз-
сѣрз акзалзитз. Дѣпз деспелицарѣ чѣ дин
тже, прекѣм ей креск, тот май пѣцинз
кзладѣрз ле требѣ, кят май а колѡ пот рзѣдѡ
стѣмпзрарѣ кзладѣрїй, прекѣм ла ной а вре-
мѣ ачѣа ва кѣрѣе. Асз де бор кздѣ неще
зиле речй, атѣнчѣ требѣ пѣцинеа акзалзит.

Де а шй цинѣ мзсѣра кзладѣрїй, пѣтем а-
требѣинца Термометрѡла (Мзсѣрзторюа кзладѣ-
рїй) алѣй рѣшмерїан. Дечй пзнз ла деспе-
лицарѣ атже цинем кзладѣра ла трѣпта саѣ
градѡла 19; де ачй пзнз ла деспелицарѣ апа-
тра цинем ла ал 18; шй дѣпз ачѣа ла 17.
Япой пе лѣнгз ачаста, иѣмай де кор авѣ вер-
мѣційн нѣтрѣц дѣстѡла шй бѣн, атѣнчй тот
лѣкрѣ кѣ дѣншїй а патрѣ сѣптзмѣнїй се по-
те свѣршїй.

40.

Потѣсе вермѣцій де мзтасз сз се крѣ-
скз кѣ фолос маре, де ва фї кзладѣра кѣ мѡлт
май маре, де кят че аз фост пзнз ачй?

Ачаста нѣ требѣ ашѡ ацелес, ка кѣм
вермѣційн ачѣщѣ нѣ ар пѣтѣ май маре кзладѣрз

сз

СЪ РАБДЕ, ДЕ ШРЕ ЧЕ АДЕСЕ ШРЙ АМ ПЪТЪТ ИС-
КЪСИ, КЪМ КЪ ЛА КЪЛАДЪРЪ КЪ МЪЛТ МАЙ МАРЕ,
ПРЕКЪМ ДЕЛА ГРАДЪЛ 28 АЛ КЪЛАДЪРЪЙ ПЪНЪ ЛА
АЛ 25, ПЪЦЪНЪНЪДЪСЕ КА ПЕ ТРЕПТЕ ГРАДЪРИЛЕ,
ВЕРМЪЦЪЙ КЪ МЪЛТ МАЙ КЪРЪНД АД АЖЪНС ЛА
СТАРЪ СЪ ЧЪ КОПЪ. ЯИЧА ФЪИНА ВЕРМЪЦЪЙ ЛА
МАЙ МАРЕ КЪЛАДЪРЪ, МАЙ МАРЕ ШИ ПОФЪТЪ КАПЪ-
ТЪ ДЕ А МЪНКА, КЪТ ЛА ТОТ ЧАСЪЛ, ЛА ТОАТЪ
ЖЪМЪТАТЪ ДЕ ЧАС ФРЪНЪЕ ПРОСПЕТЕ ТРЕБЪЕ СЪ
ЛИ СЕ ДЪ, ДЕЧЪ АЧАСТЪ КРЕЩЕРЕ НЪМАЙ АКОЛЪ СЕ
ПОТЕ ДА, ОУНДЕ МАЙ МЪЛТЕ МЪНЪ СЕ ДЪПРИНА
ДЕ АЧЕСТ ЛЪКРЪ.

III. ДЕ НЪТРИРЪ ВЕРМИЛЪР ДЕ МЪ- ТАСЪ.

41.

ЧЕ ФЕЛЮ ДЕ НЪТРЕЦ ТРЕБЪЕ ДАТ ЛА ВЕР-
МЪЦЪЙ ДЕ ДЪПЪ ДЕСКИЛИНИТА А ЛЪР ВЪРСТЪ?

ЯИЧЪ ЛЪКРЪЛ ЧЕЛ МАЙ ДЕ КЕПЕТЕНІЕ ЕСТЕ,
СЪ ЦИНЕМ РЪНДЪАЛЪ БЪНЪ ШИ НЕ СМИНТИТЪ ЛА
НЪТРИРЪ ВЕРМЪЦИЛЪР. ОУНДЕ АЧАСТА АВЕМ
А ЛЪА АМИНТЕ. ДЕЛА НАЩЕРЪ ВЕРМЪЦИЛЪР ПЪНЪ
ЛА ДЕСПЕЛИЦАРЪ ЛЪР ЧЪ ДИН ТЪЮ, ЛЕ ДЪМ ФРЪН-

ЪЕ

зе де чѣле май мой шї май проспесте; апой
пре кѣм креск єй тот май марї, шї фрѣнзе-
ле ꙗ асеменѣ кип пе фрѣгарї креск, аша шї
нѣтрѣцѣла пофтеск сѣ фїе май таре, кѣт май
пе оурмѣ дѣпѣ а патра деспелицаре, ничї кѣ
вор алте фрѣнзе, де кѣт чѣле марї пелкосе шї
тарї.

42.

Кѣнд, шї чѣ фрѣнзе тревѣ сѣ се дѣ
ла мѣнкаре ?

Фрѣнзеле чѣле тинере шї проспете фрѣрѣ
де ꙗтѣрѣєре сѣ се мѣнѣнче, кѣ кѣрѣнд се ве-
щезеск шї се оускѣ; тарѣ дѣпѣ деспелицарѣ
ꙗтѣе, пѣнѣ кѣнд вор ꙗчепе а се ꙗвѣлї, нѣ-
ле дѣм алте фрѣнзе, де кѣт де чѣле че кѣ
ѡ зї май наинте лѣм кѣлес: ачаста се ꙗ це-
лѣце нѣмай де фрѣнзеле фрѣгарилѡр ѡлтоицї
шї марї, тарѣ де вор фї фрѣнзеле дин тѣ-
фарї саѣ спалире де фрѣгарї, ачестѣ ꙗдатѣ
ле дѣм сѣ ле мѣнѣнче, кѣ ал минтрелѣ кѣ-
рѣнд се оускѣ, фїинѣ кѣ сѣнт май сѣпцирї.

43.

КЪМ ТРЕБЪЕ ФРЪНЗЕЛЕ ДНАИИТЕ ГЪТИТЕ?

Опре ачел скоп, ка сз авем фрѣнзе пе май
мѣлте зиле, кѣлцем дин фрѣгарй марй фрѣн-
зе май мѣлте, шй ка сз ле пѣтем цинѣ не-
стрикате, ле пѣнем атрѣн ѡл де лѣт, шй
ле аспзсзм пѣцинеп, шй ле акоперим бине,
ка сз нѣ атре дерѣл ла дѣнцеле, шй ле пѣнем
ла оун лок рѣче шй оускаг, асз ничй ѡдатз
а пимницз саз а подрѣм, оунде май тот де
оуна есте оумежалз.

Че асѣширй требѣе сз айбз ачесте
фрѣнзе?

Фрѣнзеле чѣле галбине, кѣ пете шй пли-
не де пѣлбере, чѣле вѣтзmate де гриндинз,
чѣле зарѣчите, шй чѣле оумеде сѣнт бенин
пентрѣ вермѣцй. Де ачѣа ничй ѡдатз сз нѣ
се кѣлѣгз фрѣнзеле диминѣца пзнз акз стѣ
роѡа пе дѣнцеле. Де бедем кз ва фй плоде,
атѣничй требѣе май мѣлте фрѣнзе де ѡдатз
сз кѣлѣцем. Акѣм де ва цинѣ плоѡа май
мѣлте зиле, шй вом фй силицй а кѣлѣце шй
фрѣн-

Фрѣнзе оуде, атѣнчѣ оунеле ка ачестѣ ле
 лтиндем л под пе оун мзсаю алб, оунде
 стрзвате дерѣл, шѣ адесе шрѣ ле лторчем,
 шѣ нѣ ле дзм ла вермѣцѣ пѣнѣ че нѣ саѣ оус-
 кат бине. Лтрѣ ачест кип пѣшим шѣ кѣ чѣ-
 ле де пѣлѣзр, дѣпѣ че лѣм спѣлат, адекѣ
 бине ле оускѣм: лѣнгѣ ачест лѣкрѣ форте би-
 не сѣ лѣвѣм сѣма, ка ничѣ ш фрѣнзе сѣ нѣ
 рѣмѣнѣ л каса де лѣкѣит, ничѣ прѣстѣ поп-
 те ничѣ прѣсте зѣ, пѣнтрѣ кѣ ачестѣ лѣѣрѣзѣ
 дер лѣѣкѣторѣ де морте. Шѣ ачаста лѣем
 де л лѣелѣѣе шѣ дѣспре алте планте, фѣе по-
 ме, рѣдѣчинѣ саѣ флорѣ: оунеле ка ачестѣ
 ничѣ шдатѣ нѣ трѣѣе сѣ стѣ л каса оунде
 лѣкѣеск ѣаменѣй, чѣ ле пѣнем л алт лок ал
 касѣй.

45.

Де кѣте шрѣ нѣтрим вермѣцѣй де мѣ-
 тасѣ пѣсте зѣ?

Нимик май кѣ фолос нѣ есте, де кѣт
 кѣнд ла вермѣцѣ тот дѣѣна атѣтѣ фрѣн-
 зе ле дзм де шдатѣ, кѣте еѣ л скѣрт ле пот
 мѣнкѣ, лпой нар пе атѣтѣ ле дзм, кѣт нарѣ
 лтрѣ атѣта тимп сѣ ле поатѣ мѣнкѣ, л кѣт
 шѣ

ши чѣле дин тѣю; ши ачаста фачем май де
мѣлте шри ла ш мѣнкаре. Атрѣ ачест кип
тот дѣна мѣнѣнкѣ кѣ пофтѣ маре, ши
крешерѣ лшр мѣлт се фолосеше; атѣнчѣ се дѣк
кѣ мѣлт май пѣцине фрѣнзе, ши нѣ ва фѣ
де липсѣ ка ашернѣтѣл сѣ се кѣрѣце адѣсе
шри. Асѣ ла аша фелю де пешире сѣнт де
липсѣ май мѣлте мѣнѣ, дѣкѣт че пѣтем авѣ.
Оунѣй сокотеск кѣ ѣ дѣстѣл ачѣа а хрѣни
вермѣцѣй дѣла нашерѣ лшр, пѣнѣ ла атѣа
деспелицаре нѣмай де дош шри ла зѣ: ши де
ачѣ пѣнѣ ла адоша ши атрѣа деспелицаре, де
трѣй шри: дѣла атрѣа пѣнѣ ла апатра де па-
трѣ шри. Дѣпѣ деспелицарѣ апатра сѣнт вер-
мѣцѣй фѣрѣ сацѣѣ, ши де ачѣ пѣнѣ ла авѣ-
лирѣ лшр май мѣлтѣ мѣнкаре ле трѣвѣе, де-
кѣт че аѣ мѣнкат пѣнѣ ачѣ. Кѣ ѣй атрѣ
ачест тимп пофтеск де 6. 7. ши де 8 шри пе-
сте зѣ, апой де ѣ кѣ пѣтинѣтѣ тот ла дош ча-
сѣри ашѣптѣ мѣнкаре проспѣтѣ, а каре тимп
нѣ трѣвѣе сѣ крѣцѣм ничѣ трѣда ничѣ хрѣна:
кѣ токмай де ачѣ атѣрнѣ мѣлцимѣ ши вѣнѣ-
татѣ мѣтѣсѣй. Дѣпѣ фѣеше карѣ деспелицаре
а зѣва дин тѣю сѣнт вермѣцѣй май слаѣй,
дѣчѣ ши мѣнкаре ле дѣм май пѣцинѣ, ши пен-
трѣ кѣ ничѣ атрѣн кип нѣ се поте лѣкрѣ ла
ачѣа

ачѣа адѣче, ка тоцѣй вермѣцѣй де шдатъ сѣ
лапедѣ пелицелѣ салѣ, пентрѣ ачѣа лѣсѣм
вермѣцѣй чѣй чѣ тот пѣ ш таблѣ стаѣ, пѣнѣ а-
тѣнчѣ фѣрѣ хранѣ, пѣнѣ шѣ чѣй май тѣр-
зѣшѣ нѣшѣ вор лѣпѣдѣ пелица сѣ.

46.

Кѣм трѣбѣ крѣцацѣ фѣрѣгарѣй?

Кѣ змѣлѣрѣ фѣрѣнѣзелѣ трѣбѣ сѣ крѣ-
цѣм фѣрѣгарѣй. Дрѣпт ачѣа: 1) Ничѣй шдатъ
кѣ трѣбѣ кѣлесѣ тотѣ фѣрѣнѣзелѣ де пѣ фѣрѣгарѣю,
кѣ ачѣста атѣта естѣ, кѣт нам лѣа оунѣл-
телѣ, прин карѣ еѣ сѣ хрѣнѣск: 2) Фѣѣщѣ карѣ
фѣрѣгарѣю, тотѣдѣна ла ал дойлѣ ам трѣбѣ
лѣсѣт сѣ сѣ шдѣхнѣскѣ, ка сѣ потѣ венѣ ла
пѣтерѣй: 3) Лчѣпѣм а кѣлѣцѣ дѣн фѣрѣгарѣй чѣй
май тѣнерѣй, апой пѣ кѣм крѣск вермѣцѣй, ашѣ
шѣ рѣнѣдѣл фѣрѣгарѣилор ал пѣзим, адѣкѣ бѣ-
нинѣ вермѣцѣй май лпѣтерѣ, шѣ фѣрѣнѣзѣ кѣ-
лѣцѣм дѣн фѣрѣгарѣй чѣй май бѣтрѣнѣй: 4)
Бѣн лѣкрѣ арѣ фѣй, кѣнѣ смѣлѣцѣм фѣрѣнѣзелѣ,
дѣкѣ ам пѣтѣ лѣа сѣма ла тотѣ фѣрѣнѣзѣ,
шѣ нѣмай де кодѣцѣ ш ам пѣтѣ рѣмпѣ: лсѣ
фѣинѣ кѣ ачѣста нѣ потѣ мерѣ ла ш кѣлтѣрѣ
май марѣ де мѣтѣсѣ; дѣчѣ тотѣшѣ трѣбѣ сѣ

кѣдѣ-

кѣѣтѣм, ка сѣ нѣ деспоем, аѣ сѣ фрѣнцѣм
крѣнциле, ниѣи сѣ рѣмпем, аѣ сѣ зарѣчим
фрѣнзеле: 5) Смѣлцѣрѣ фрѣнзелѣр фѣрѣ де
маре липсѣ сѣ нѣ се акрединцаѣѣ ѡаменилѣр
ачѣлѣра, карѣи ниѣи ѡ кѣноѣинцѣ нѣ аѣ де-
спре кѣлтѣра мѣтѣсѣи. Прѣниѣ ла ачаѣта ниѣи
ѡдатѣ нѣ се бор атреѣвинца, карѣи, афарѣ де
ачѣла, кѣ нѣ ѣиѣ дескилинѣи фрѣнзеле чѣле бѣ-
не де чѣле рѣле, акѣ пот кѣдѣ дин фрѣгарѣю,
шиѣи бор рѣмпе грѣмаѣиѣи, саѣ брѣн мѣдѣ-
ларѣю.

47.

Кѣм се поте крѣще вермѣцѣи нѣмай пе
лѣнгѣ лѣстарѣи тинерѣи, саѣ тѣфарѣи де фрѣ-
гарѣи ?

А Персѣа саѣ Бѣхар, фрѣгарѣиѣи ѣи креск нѣ-
май де оун стат де ѡм де налт, ла каре ѣ 4 пѣ-
нѣ ла 5 ани ажѣнг; дѣпѣ ачѣла ѣчѣпе дела вѣрф
ѣи дела крѣнцѣи а смѣлце фрѣнзеле, ѣи ле дѣ бер-
мѣцилѣр, пѣнѣ чѣѣи вин ѣ пѣтѣре: атѣнчѣ ѣи
хрѣнеѣе пѣнѣндѣле ѣнаинте крѣнгѣце атреѣиѣи.
Вермѣцѣи ле мѣнѣнкѣ пѣнѣ ла костѣ ѣи коди-
цѣ, фѣрѣ де а се перде чеѣа дин фрѣнзе. Апой
пѣнѣндѣле ѣ тоге зилеле крѣнгѣце атреѣиѣи,
бер-

ВЕРМЪЦІЙ ДЕ СИНЕ СИНГЪРІ, ТЪРЗИНДЪСЕ, СЕ СЪЕ ПЪ-
НЪ СЪС: КРЕНЦИЛЕ ЧЪЛЕ МАЙ ДИН ЖОС МАЙ АКОЛЪ
СЕ ФАК КА ШІ ОУН КРЪСТАШІ, ПРИН КАРЕ ТОТЪ
КЪРЪЦЕНІА ФЪРЪ ДЕ НИЧІ Ѡ ТРЪДЪ СЕ КЪЦИГЪ;
МАЙ ДЕ ПАРТЕ ТОТ АТРЪ АЧЕСТ КИП ПЪНЕМ КРЕНЦІ,
ПЪНЪ НЪ А ЧЕПЕ ВЕРМЪЦЪЛА А АДЪЧЕ ФИРЕ ШІ
А СЕ АЪЗЛІ: ШІ ПЕНТРЪ КА СЪ ПОТЪ КЪ АДЕМ-
НАРЕ АЪКРА, ПРИНТРЕ КРЕНЦІ ВЪРЪМ МАЙ МЪЛ-
ЦІ ТЪРШІ ШІ КРЕНЦІ НЕТЕДЕ.

IV. ПЪРТАРЪ ДЕ ГРИЖЪ ПЕНТРЪ КЪ- РЪЦЕНІЕ.

48.

ПЕНТРЪ ЧЕ ТРЕБЪЕ КЪРЪЦИТ АЩЕРНЪТЪЛА
ВЕРМЪЛЕЦИЛОР ДЕ МЪТАСЪ.

СКРЕМЪНТЪЛА ЧЕ ЛАПЪДЪ ВЕРМЪЦІЙ, ДИН
ПРЕДНЪ КЪ РЪМЪШИЦЕЛЕ ДЕЛА ФРЪНЪЗЕЛЕ ЧЪЛЕ МЪН-
КАТЕ, ПЕ ПАТЪЛА ВЕРМИЛЪР ФАК ГЪНОЮ, КАРЕ КЪ-
РЪНД АЪКЪЛЪЗИНДЪСЕ АЧЕПЕ А ПЪТРЕХІ, ШІ КАСА
Ѡ ОУМПЛЕ ДЕ МИРОС ГРЕЪ, ДЕ ОУНДЕ СЕ НАЩЕ
ОУН АЕР РЪД, ШІ НЕСЪНЪТОС. ДРЕПТ АЧЪЛА ДЕ
ЛИПСЪ СЪТЕ, КА АЩЕРНЪТЪЛА ВЕРМЪЦИЛОР НЕСМИН-
ТИТ СЪ СЕ КЪРЪЦЪ, ШІ КЪ АЛТ АЩЕРНЪТЪ КЪРАТ

СЪ

СЪ СЕ СКИМБЕ. НЪ МАЙ АЧАСТА НИЧЙ ШДАТЪ СЪ
НЪ СЕ ФАКЪ А ВРЪМЪ СОМНЪЛЪЙ.

49.

ДЕ КЖТЕ ШРИ ТРЕБЪЕ АЩЕРНЪТЪЛ ВЕРМЪЦИ-
ЛЪР КЪРЪЦИТЪ?

ДЕЛА НАЩЕРЪ ВЕРМЪЦИЛЪР ПЪНЪ ЛА ДЕСПЕ-
ЛИЦАРЪ АТЖЕ, НЪ МАЙ ДЕМЪЛТЕ ШРИ, ДЕ КЖТ НЪ-
МАЙ ДЕ ДОВ ШРИ СЪ СЕ КЪРЪЦЕ: ПЕНТРЪ КЪ ВЕР-
МЪЦИЙ ПЪНЪ АЧИ СЖНТ МИКЪЦИ ШИ НЪ ЛИ САЪ
ДАТ МЪЛТЕ ФРЪНЪЕ; ШИ ПЪРЪ ДЕ ДОВ ШРИ ПЪ-
НЪ ЛА А ДОВ ДЕСПЕЛИЦАРЕ; АЪПЪ АЧАСТА ПЪНЪ
ЛА АТРЕА ДЕСПЕЛИЦАРЕ ДЕ ТРЕЙ ШРИ; ШИ ПЪРЪ
ДЕ АТЖТЪ ШРИ ПЪНЪ ЛА АПАТРА ДЕСПЕЛИЦАРЕ: А-
СЪ ДЕЛА АПАТРА ПЪНЪ ЛА ТИМПЪЛ ДЕ АЪЗЛИТ
ТОТ ЛА А ДОВА ЗИ, БА ШИ МАЙ ДЕ А ДЪСЪ ШРИ;
ДЕ СЕ ВА ВЕДЪ КЪ СЕ АЧИНТЪ РЕМЪШИЦЕЛЕ ЧЕ АЪ
КЪЗЪТ ДЕЛА ВЕРМЪЦИЙ. СЪРИ КЖНД КЪРЪЦИМ,
ЛОКЪЛ ЛЪР, ТОТ ДЕ ОУНА ТРЕБЪЕ МАЙ АЪЦИТ
ЛОКЪЛ АЪПЪ МЪСЪРА КРЕЩЕРИЙ, АДЕКЪ КА СЪ СЕ
ПОТЪ АЪЦИ ШИ КЪ ТИГНЪЛЪ КРЕЩЕ. МАЙ КЪ СЪМЪ
КЪРЪЦИМ АЩЕРНЪТЪРИЛЕ ВЕРМЪЦИЛЪР ТОТ АЪЪНА
ЛА ОУН ЧАС АЪПЪ ЧЕ АЪ СФЪРШИТ МЖНКАРЪ
СА, ЧЕ АТЪНЧЪ ЛИ САЪ ДАТ: ПЕНТРЪ КЪ НЪ ЛЕ ПЪ-
ТЪМ ПЪРТА ЛА АЛТ ЛОК ФЛЪМЖНДЕ.

D

50.

КЪМ ПЪШИМ ЛА КЪРЪЦЕНІА АЧАСТА?

ЛА КЪРЪЦЕНІА АЧАСТА ПЪШИМ А ТРЪ АЧЕСТ
КИП: КЪ, СОСИНА ЧАСЛА ЧЕЛ ДЕ НЪТРИТ, АКОПЕРИМ
ВЕРМЪЦІЙ КЪ ФРЪНЪЕ ПРОСПЕТЕ, ШІ АЩЕПЪМ
ПЪНЪ СЕ СЪЕ ПЕ АЧЕСТЕ ФРЪНЪЕ. АПОЙ ВЪЗЪНА
КЪ ФРЪНЪЕЛЕ ОУНА ШІ АЛТА СЪНТ ДЕ ВЕРМЪЦИ
ДИН АЕСТЛА АКОПЕРИТЕ, АТЪНЧЪ ЛЪВЪМ ОУНА
ФРЪНЪЪ АЪПЪ АЛТА ДЕ КОДИЦА ЕЙ, ШІ Ѡ
ТРАНСПЪРТЪМ ПЕ АЛЪ ТАБЛА КЪРАТЪ АЧІ ГЪТИТЪ,
ФЪРЪ ДЕ А НЕ АТИНЦЕ КЪ МЪНА ДЕ ВРЪН ВЕРМЪЦ.
АЪПЪ АЧАСТА ДЕ АДОЛА ВАРЪ ПЪНЕМ ШІ РЕСФИ-
РЪМ ТОТ ПЕ АЧЕАШІ ТАБЛА, ПЪШІ ДЕ АЧЕЛЪШІ
ФРЪНЪЕ ПРОСПЕТЕ, КА СЪ СЕ СЪЕ ШІ ЧЕАЛАЦІ ВЕР-
МЪЦІ, ШІ СЪІ МЪТЪМ ЛА ЛОКЛА ЧЕЛ НОЪ КЪ-
РАТ. АКЪМ РЪДИКЪНА ТАБЛА ДЕ ПЕ СКАРЪ, Ѡ
КЪРЪЦИМ ШІ Ѡ ПЪСТРЪМ ПЪНЪЛА АЛЪ КЪРЪЦЕНІЕ,
ШІ А ЛОКЛА ЕЙ АШЕЪМ ТАБЛА ЧЪ КЪ ВЕРМЪЦИ
КЪРЪЦИЦІ.

КЪМ ТРЕБЪЕ СЪ ПЪРТЪМ ГРИЖЪ ДЕ КЪРЪЦЕ-
НІА АЕРЪЛЪИ?

КЪРЪЦЕНІА АЕРЪЛЪИ ЕСТЕ ЛЪКРЪЛА ЧЕЛ МАИ
ДЕ КЕПЕТЕНІЕ, ПЕНТРЪ КЪ ДЕЛА АЧАСТА МАИ ВЪР-

ТОС АТЯРНЪ СЪНЪТАТЪ ВЕРМЪЦИЛЪР. НИМЕ СЪ
НЪ КРЪДЪ, КЪ АБЪРИМЪ АТЯТА МЪЦИМЕ ДЕ
ВЕРМЪЦЙ, ШИ ПЪТРЕЖЪНЪ ГЪНОЮЛЪЙ ЛЪР, ПРИН
ФОКЪЛ САЪ ВЪПАА КЪРЪВЪНИЛЪР СЕ АР ПЪТЪ Л-
ДРЕПТА; КЪ АЧЪСТЪ АМЪНДОАЪ ЛЪКЪ МАЙ ТАРЕ
СТРИКЪ АЕРЪЛ, ШИЛ ФЪК ОУЧИГЪТОРЮ ДЕ ВАМЕ-
НИЙ, ШИ ДЕ ДОБИТОАЧЕ. О! ДЕ САР ЛЪВЪЦА ВА-
МЕНІЙ ШДАТЪ, ДЪПЪ АТЯТЪ ТРИСТЕ ЛЪТЪМПЛЪРЙ,
КЪМ КЪ А ЛЪКЪЛЪЙ КАСА КЪ ФОК ДЕ КЪР-
ВЪНИЙ, ШИ ПРИН КЪПТОРЮ ДЕШКИС, АТЯТА ЕСТЕ,
КА КЪМ ДИН АДИНС САР АРЪНКА ЛЪ ПРИМЕЖДІА
МОРЦІЙ. ФЪМЪЛ, КАРЕ ЧИНЕВАЛ ФАЧЕ, НЪМАЙ
КЪТ НЪГОНЕЩЕ МИРОСЪЛ ЧЕЛ ГРЕЪ ПЕ ОУН СКЪРТ
ТИМП, ЛЪСЪ ОУМПЛЕ АЕРЪЛ КЪ ПЪРТИЧЪЛЕ НОЙ,
КАРЕ МАЙ ТАРЕЛ СТРИКЪ.

52.

Л ЧЕ КИП СЕ КЪРЪЦЪ АЕРЪЛ?

АЧАСТЪ МАЙ АДЕВЪРАТ МИЖЛОЧИРЕ ЕСТЕ ДЕ
А КЪРЪЦЙ АЕРЪЛ, АДЕКЪ А ЛЪСА АЕР ПРОАСПЪТ Л
КАСЪ КА СЪ ЕСЪ ЧЕЛ СТРИКАТ. ПЪНЪЛА ДЕСПЕЛИЦАРЪ
АДОАЪ ДЕСТЪЛ ЕСТЕ, ДЪКЪ НЪМАЙ ДЕ ВРЕЪ ДОЪ
ШРЙ СЕ БОР ДЕСКИДЕ ОУШИЛЕ ШИ ФЕРЕСТИЛЕ, ПЪНЪ
ЧЕ СЪНТ ВЕРМЪЦІЙ ПЪНЪ ЛЪ АЧЕСТ ТИМП ЛЪКЪ МИ-
КЪЦЙ. ЛЪСЪ МАЙ ЛЪКОЛЪ ЛЪВЪНД ВЕРМЪЦІЙ КРЕ-
СКЪМЪНТ, ГАРЪ МАЙ ВЪРТОС ДЪПЪ ДЕСПЕЛИЦАРЪ

Д 2

АПА-

апатра, пе атѣнчѣ де липсз ва фи май аде-
се урй сз се ласз аер кѣрат а касз, ничй сз се
ззѣйте оун лѣкрѣ ка ачеста, де ши аерѣла де афа-
рз ва фи рѣче, ши поте кз ар стрика чева
вермѣцилар, кз атрѣ ачастз атѣмпладе акзл-
зина пѣцинтеа кѣпторюа, ырзши се поте ажѣ-
та. Кѣнда есте аерѣла рѣче, атѣнчѣ дешкиѣ
дем оушиле ши ферестиле зѣва, май бине май
адесе урй, ши а скѣрт тимп, де кѣт нѣмай
удатз ши адеаѣнгат.

V. Деспре атѣогмирѣ челур де лип-
сз, пе кѣнда се апропѣ тимпѣла
вермѣцилар де а торче ши а се а-
взлѣ.

53.

Че фелю де тѣрши саѣ кренѣй оускате
аре фи май бѣне де а атѣокми колибз пен-
трѣ авзлитѣра вермѣцилар.

Дѣпз че аѣ трекѣт апатра деспелицаре,
адатз фачем ш колибз саѣ тѣфарю де тѣрши,
ка кѣ тикнѣлз сз потз вермѣцѣй торче,
ши

ши а се лвзлй, кѡм вор ажѡнце ла старѣ сѧ
чѣ коаптѡ. Опре ачест скоп, кѡ мѡлт май на-
инте, ши лдатѡ кѡ лчепѡтѡл примзвзрйй,
ши май бине лкѡ дѣ кѡтомнѡ тот фелюк дѣ
тѡрши сѡ гѡтим, ка сѡ се потѡ бине оуска, рѡ-
мѡнѡнѡ фѡрѡ дѣ фѡрѡнѡ, фѡрѡ оумезалѡ,
ши фѡрѡ мирос. Тѡршйй каре ла атаре лвѡ-
литѡрѡ сѡл лтрѡбѡинѡат ѡдатѡ, ачеѡ май
мѡлт нѡ се пот лтрѡбѡинѡѡ, пентрѡ миросѡл
лѡр, ши пентрѡ фиреле чѣле дѣ мѡтасѡ, ка-
ре дѣ ѣй атѡрнѡ. Че фелю дѣ тѡрши ва л-
трѡбѡинѡа чинеѡа, ачѡста лй стѡ л бое, поте
сѡ гѡ кренѡй дѣ мѡр, дѣ пѡр, сѡл ши дѣ
фѡрѡгарй, вице дѣ вйе ши алтеле.

54.

Кѡм требѡе фѡкѡтѡ колиѡа ачѡста а вер-
мѡцилѡр.

Колѡа ачѡста се фѡче ла локѡриле оунѡе
сѡнт вермѡцйй, стѡнѡ пе таблеле сале, ши
пѡшим лтрѡ ачѡст кип: Тѡршйй ашѡ лй ре-
тезѡм, кѡт кѡ врев кѡѡѡа поликарй сѡ фйе
май лѡнѡй, дѣ кѡт че ѣсте лнѡлѡимѣ локѡ-
лѡй, оунѡе стѡл таблеле пе скара рѡнѡлѡѡи
чѡлѡи динтѡю; апой лй ашезѡм л кип дѣ мѡ-
нѡн-

нѣнкю ꙗ лѣнтрѣ сѣ стѣ дрепт шѣ ресфират
лсѣс, шѣ фѣнна кѣ сѣнт май лѣнцѣ де кѣт
че есте ꙗнѣлцимѣ локѣлѣй ачелѣа, дечѣ ꙗ-
чет ꙗ ꙗковеем ла вѣрф ꙗкип де черк; лѣнгѣ
ачест мѣнѣнкю алѣтѣрѣм алт мѣнѣнкю, шѣ
аша май департе, пѣнѣ че оун рѣнѣ ꙗтрег саѣ
ꙗплинит. Де ѡ талпѣ май де парте фачем ал
дойлѣ рѣнѣ, каре лсеменѣ кѣ челалалт треѣѣ
сѣ мѣгѣ, шѣ ꙗковеем тѣршѣй ла вѣрф кѣ-
трѣ рѣнѣѣа чел динтѣю, аша, кѣт динпре-
ѣнѣ кѣ чеа сѣ гасѣ черк ꙗтрег. Аша фелю де
коликѣ де торс фачем май мѣлте, саѣ май пѣ-
цине, дѣпѣ мѣлцимѣ вермилѣр, карѣй ꙗтре
тѣршѣй ачестѣ аѣ де а лѣкрѣ шѣ а се ꙗвлѣй.

55.

Кѣм се ꙗтокмеще шеѣземѣнтѣа оунде
аѣ вермѣцѣй де а се ꙗвлѣй?

Ничѣ ѡ ꙗдолѣ нѣ есте, кѣм кѣ прин
аша фелю де колѣѣ нѣ ам пѣтѣ аѣнѣе ла
скоп. Лсѣ ачаста есте кѣ грѣѣ де фѣкѣт, шѣ
дѣкѣ се фаче ачаста токмай пе шеѣземѣнтѣа
вермѣцилѣр, атѣнѣѣ треѣѣ сѣй смѣнтѣскѣ:
гарѣ де вом фаче ачаста алтмѣнтрелѣ, атѣнѣѣ
не май треѣѣ пе атѣга лок, шѣ ва стѣ кѣ
май маре кеатѣалѣ. Домнѣа Іѡсѣф Блашко-

вич

внч аз фзкѣт дин тжршй оун шеззмѣнт фз-
рз де маре ѡстзнкѣз, саз оун пат, ꙗ каре
вермѣцїй токмай ашѣ де бине саз ꙗвзлит, ка
шй ꙗ коликй. Шеззмѣнтѣл ачестѣ се фаче кѣ
скжндѣрй, каре аз ле редикзм дин колѡ де под,
аз токмай пе под ле пѣнем. Мзестрїа чѣ май
ꙗдемѣнатекз се кѣпринде ꙗтрѣ ачѣа, ка пе
патѣрй, саз пе подѣл вермѣцилѡр, атжца тжршй
сз се пѣне, кжт сз се потз тоцй аколѡ ашз-
зѣ шй ꙗвзлй; тжршїй ачестѣ нѣсе пѣн ꙗ-
дрепт ꙗсѣс, ничй нрзшй кѣлкацй, чй аплекацй
шй рар, кжт тжршїй сз формѣзз оунгю, аде-
кз кот аскѣцит, кѣ подѣ саз шезземѣнтѣ: ши
ꙗтокмим тоате, кжт сз потз вермѣцїй а се ꙗвз-
лй фзрз ꙗпедекаре.

56.

Каре сжнт семнеле де а кѣноце, кжнд
аз ажѣне вермѣцїй ла вжрста чѣ коптз де
а се ꙗвзлй?

Кѣм кз вермѣцїй сжнт копцй де а се ꙗвз-
лй, май бине де аколѡ кѣноцем; кз чей че
сжнт ꙗ вжрста сѣ чѣ коптз, пѣцинеа май на-
инте фзрз сацїѣ мжнкаѣ; нрз акѣм ничй нѣ се
атинг де фрѣнзе, сжнт форте пачничй, цин ка-

пѣ

пѣ асѣс плекѣндѣл а коче шѣ а колѡ, а
кип ка кѡм ар кѣѣта лок кѣ тигнѣлѣ, пентрѣ
скимбарѣ сѣ чѣ май дѣ пе оурмѣ; шѣ капѣтѣ
трѣп моле, шѣ пе ла фоле се фак дѣ жѣмѣ-
тате стрѣлѣчѣй.

57.

Кѡм аѣ пѣртѣм ла локѣл лѣвлѣрѣй лѡр?

Пот фи май мѣлѣй бермѣцѣй, карѣй а кѣ
мѣнѣнкѣ, атѣнчѣ ле дѣм фрѣнѣе проспете,
шѣ пе чѣй чѣ се сѣе пе фрѣнѣе аѣ дескилинѣм
дѣ чѣллѣлѣцѣй; гарѣ пе чѣй копѣцѣй аѣ пѣнем а-
чет пе оун тѣнер кѣрат, шѣ аѣ пѣртѣм пе
шезѣмѣнтѣл сѣѣ, пе патѣл оундѣ аѣ дѣ а се
лѣвлѣй: аколѡ аѣ аѣрѣцѣм пинтрѣ тѣршѣй, апой
аѣ аѣкоперѣм прѣсте тот кѣ оун мѣсаѣ кѣрат,
шѣ кѣ марѣ паѣзѣ трѣѣѣе сѣѣ фѣм, пѣнѣ ла 7.
зиле, нѣ кѣмба сѣ се аѣтинѣгѣ чѣнеѣа дѣ ло-
кѣл ачѣла шѣ сѣй смѣнтѣскѣ а лѣкѣрѣрѣ лѡр.
Дѣ ачѣ аѣколѡ гриѣа чѣ май марѣ а мѣтѣсарѣю-
лѣй ѣа фи ачѣа, сѣ цѣнѣ аколѡ тот дѣ оунѣ
аѣр кѣрат шѣ проспѣт. Дѣпѣ ѣремѣ ачѣста
лѣвлѣм мѣсаѣл шѣ ле дѣскоперѣм, ка касѣле
лѡр чѣле ной шѣ оумѣдѣ а карѣ сѣѣ лѣвлѣит;
сѣ се поатѣ ѣѣнѣтѣ, шѣ май аѣщѣптѣм ѣремѣ

аѡѡ

ДОВО ЗИЛЕ; АПОЙ ДУПЪ АЧКА АЧЕПЕМ А КЪЛЪЦЕ
РОДЪЛ ШТЪНЪЛЕЛЪР НОСТРЕ. МАЙ КЪРЪНА АЛЕ
КЪЛЪЦЕ ДЕЛА ЛОКЪЛ ЛЪР ЕСТЕ ЛЪКРЪ КЪ ПАГЪ-
БЪ, КЪ ВЕРМЪЦІЙ, КАРІЙ ПЕ АЧКА ВРЕМЕ АТЪРЪ
АВЪЛИТЪРА СЪ А КЪ ЛЪКРАЪ, СМИНТИЦЙ ФІИНА,
СЕ ЛАСЪ ДЕ ЛЪКРЪ. ДЕ АЧКА НИЧЙ ШДАТЪ НЪ
РЕДИКЪМ АЧАСТЪ ЦЕСЕТЪРЪ МАЙ НАИНТЕ ДЕ
ШПТ ЗИЛЕ. СЕМНЪЛ, ЧЕЛ ЧЕ МАЙ КИНЕ АДЕБЕ-
РЪЗЪ А ФЙ КОПЪЦ ЦЕСЕТЪРА, ЕСТЕ АЧАСТА, АЪ-
КЪ БЕЙ АПЪКА ДЕ АЖИСА НЪМАЙ ЧЕВА СЪ Ш
СКЪТЪРЙ, ШЙ А ВАДА ДЕЛА СИНЕ ОУН СЪНЕТ,
АТЪНЧЪ СЕ ПОТЕ КЪЛЪЦЕ, КЪ Е КОПЪЦ.

58.

ДУПЪ КЪЛЪЦЕРЕ ЧЕ АВЕМ ДЕ А ФАЧЕ КЪ
ВЕРМЪЦІЙ АЧЕСТИ АВЪЛИЦЙ?

ВЕРМЪЦІЙ АЧЕСТИ АША АВЪЛИЦЙ СЕ НЪМЕСЕ
АКЪМ ГАЛЕНТЕ, КАРЕ ДУПЪ ЧЕ НАМ АДЪНАТ, АЙ
АЛЕЦЕМ, ШЙ ДУПЪ БЪНЪТАТЪ ЛЪР ТОТ ДЕ КИ-
ЛИН АЙ ПЪНЕМ, ШЙ АТЪНЧЪ АЛЕРГЪМ КЪ ЕЙ
ШЙ АЙ ДУЧЕМ ЛА КЪМПЪРЪТОРЙ, МАЙ НАИНТЕ
ДЕ ЧЕ СЕ ВЪР СКИМБА А КЪСЪЦЕЛЕ ЛЪР А ФОР-
МЪ ДЕ ФЛЪТЪРЙ, ШЙ ПЪНЪ ЧЕ А КЪ НАЪ РОС
ШЙ НАЪ РЪМПТ А ЕШЙ ДИН ЛЪКАШЪЛ СЪЪ,
КАРЕ ДУПЪ ВРЕШ ШПТ ЗИЛЕ НЕ СМИНТИТ СЕ А-
ТЪМПАЪ.

Е

59.

59.

А чѣ кип се оучид флѣтѣрїи фїинд акѣ
А галетеле салле акиши ?

Галетеле ачесте нѣле пѣтем тот дѣѣна де
лок сѣ ле адѣнѣм а моткѣ, сѣ сѣ ле виндем,
пентрѣ ачаста добитокѣцеле ачестѣ требѣ акѣ
а лѣкашѣл лѣр сѣ ле оучидем. Ачаста се фа-
че а доѣ кипѣрїи: адѣкѣ аѣ кѣ ле ѣпѣрим а
апѣ фѣртѣ, аѣ кѣ ле пѣнем а кѣпторѣю калд.
Дечї але пѣне а кѣпторѣю есте модѣрѣл чел май
ѣѣн. Аичѣ ашѣ пѣшим: кѣ а кѣлѣзим кѣпто-
рѣю оунде кочем пѣнѣ, шї дѣпѣ ачѣл скотем
кѣрѣѣнїи, шї кѣ оужогѣ мѣтѣрѣм бине ченѣ-
шѣ, апой пѣнѣна атрѣн ѣѣт ѣ хартїе сфѣр-
тикатѣ ал ѣѣгѣм а кѣпторѣю, шї де нѣ се ба
роменї хартїа, сѣ де вом пѣтѣ цинѣ а-
трѣнѣл мѣна голѣ фѣрѣ де а арде ка сѣ не
дорѣ, атѣнчѣ ѣ семн, кѣм кѣ кѣлѣѣра нѣ
есте песте мѣсѣрѣ. Атѣнчѣ ѣѣгѣм ѣ корѣѣ
(котѣрицѣ) а кѣпторѣю кѣ де ачесте галете,
сѣ ле пѣнем пе ѣ скѣнѣѣрѣ, асѣ сѣ нѣ фїе
прѣ мѣлте песте ѣлалтѣ, шї ле лѣсѣм оун
чѣскѣцї сѣ шї май аделѣнѣ аколѣ сѣ се
кокѣ, адѣкѣ пѣнѣ че пѣнѣна оурекѣ ла гѣра
кѣпторѣюлѣ нѣ вѣм аѣзї ничї ѣ шѣшѣитѣрѣ
май мѣлт. Дѣпѣ ачастѣ мѣлтѣ време сѣ нѣ
адрѣзним атрѣ ачел кѣпторѣю а коче пѣнѣ,
кѣ ва фї кѣ примѣѣдїа сѣнѣтѣцїи.

60.

ЧЕ ВОМ ФАЧЕ МАЙ ДЕ ПАРТЕ КЪ АЧЕСТЕ
ГАЛЕТЕ ?

ДЪПЪ АЧАСТА КЪМ ЛЪМ СКОС ДИН КЪПТОРЮ,
ЛЕ АБЪЛЪДИМ ШИ ЛЕ ЦИНЕМ ДОУ ЧЪСЪРЪИ, КА ШИ
ФЛЪТЪРЪИЙ АЧЕА, КАРИЙ САР МАЙ МИШКА СЪ СЕ
АЧЕЧЕ, ШИ НАРЪШИ МЪТАСА ЧЪ АКЪПТОРЮ СКОР-
ЦИТЪ СЪ СЕ МАЙ МОЕ. ДЪПЪ АЧАСТА ЛЕ АКОПЕ-
РИМ ФЪРЪ ДЕ АЛЕ СКОТЕ ДИН КОРЕЪ, ШИ АЩЕП-
ТЪМ ПЪНЪ ЧЕ АША СЕ ВЪР СВЪНТА, КА СЪ ЛЕ ПЪ-
ТЕМ АШЪЪА ФЪРЪ МОЛИЧЮНЕ: АПОЙ ЛЕ ПЪНЕМ
А ПОД ЛА ОУН ЛОК КЪРАТ ШИ СКЪТИТ ДЕ ШОРЕЧИ
ШИ ДЕ АЛТЕ ГОНЦЪИ, РЕСФИРЪНАДЪЛЕ ШИ ПЪНЪН-
ДЪЛЕ А РЪНА, СЪ НЪ ФЪЕ ОУНЕЛЕ ГАЛЕТЕ ПРЕСТЕ
АЛТЕЛЕ А ГРЪМАДЪ, ПЪНЪ ЧЕ СЕ ВЪР ОУСКА ДЕ
ТОТ, ШИ АТЪНЧЪ ЛЕ КЪРЪЦИМ ДЕ ФЛОЧИЙ ЧЕИ
ДЕ МЪТАСЕ.

КЪ БЪНЪ СЪЕМЪ МАЙ БИНЕ АРЕ ФЪИ, КА МЪ-
ТЪСАРЮА МЪТАСА СЪ СИНГЪР СЪ Ш ТОРКЪ, ШИ НЪ-
МАЙ А МОТКЕ СЪ Ш АЪКЪ ЛА ТЪРГ, САЪ СЪ Ш
ТРИМИТЪ ЛА ШРЪНАДЪИТЪЛ КЪМ ПЪРЪТОРЮ. АСЪ
ПЪНЪШИ ВЪ ФАЧЕ ЕЛ АША ФЕЛЮ ДЕ ИСПРАВЪ,
МАЙ БИНЕ Е ПЕНТЪРЪ АЪНСЪЛ, КЪМ АШИ КЪЛЪ-
ЦЕ ГАЛЕТЕЛЕ ДЕ ПЕ ЦЪСЪТЪРА ЛЪР, АДАТЪ СЪ ЛЕ
ШИ БИНАЪ, ШИ НИЧИ АТЪРЪН МОА СЪ НЪ СЕ ПРИН-
АЪ ЕЛ ДЕ ОУЧИДЕРЪ ФЛЪТЪРИЛОР.

КЪМ ТРЕБЪЕ СЪ ПЪШИМ КЪ ВЕРМЪЦІЙ ЧЕЙ
ЛЪНЦЕЗЪ САЗ ВЕТЕЦЪЙ ?

ВЕРМЪЦІЙ ЧЕЙ ДЕ МЪТАСЪ СЪНТЪ МЪЛТОР БЕ-
ТЕШЪГЪРЪЙ СЪПЪШЪЙ. АСЪ ДЕ ВЪР ФЪЙ ЕШИТ
ВЕРМЪЦІЙ ДИИ СЕМЪНЦЪ БЪНЪ, ШЪ А КЪЛДЪРЪ
АМЪСЪРАТЪ ВЪР ФЪЙ ФОСТ КРЕСКЪЦЪЙ, ШЪ ДЕ ЛИ
САЪ ДАТ ЛА ВРЕМЪ СЪ ФРЪНЪЕ СЪНЪТОСЕ, ШЪ
ДИИ ДЕСТЪЛ, ШЪ ТОТ ДЪЪНА САЪ ЦИНЪТ КЪ-
РАТ, АТЪНЧЪ АЪ КЪ НЪ СЕ ВОР АФЛА АТРЕ ДЪНШЪЙ
ЛЪНЦЕЗЪЙ, САЪ ДЕ ВОР ШЪ ФЪЙ, ДАР ФОРТЕ ПЪЦИ-
НЪЙ. АПОЙ ТОКМАЙ ДЕ ВОР ШЪ ФЪЙ ОУНЪЙ ШИ
АЛЦЪЙ, АИЧЪ НЪ ТРЕБЪЕ ГЪНДЪТ ДЕ БРЕШ ВИНДЕ-
КАРЕ САЪ МЕДЕЦИНЪ, ЧЪ АДАТЪ АЧЕЩЪ ТРЕБЪЕ
ДЕСКИЛИНИЦЪЙ ДЕ ЧЕА ЛАЛЦЪЙ. АЪНГОРИЛЕ (БЕТЕ-
ШЪГЪРИЛЕ) ЧЪЛЕ МАЙ ДЕ КЕПЕТЕНЪЕ СЪНТ: 1)
ГЪЛЕЗНАРЪКЪ; КЪ СЕ ОУМФЛЪ ШЪ КАПЪТЪ ФАЦЪ
ГАЛЕЗНЪ; 2) АЦЕПЕНИРЪКЪ; ВЕРМЪЦІЙ АЦЕПЕНЕСК,
СЕ ФАК ТАРЪ ШЪ КА ВАРЪ ДЕ АЛЕЙ; 3) АМЕЦА-
ЛА; ЧЕЙ КЪ БЕТЕШЪГЪЛ АЧЕСТА СЪНТ СЪБЦИРЪЙ, А-
ГЪЩЪЙ ШЪ ЛЪНЦЪЙ, ШЪ МЪЛЦЪЙ, АПОЙ РЕМЪН МАЙ
МИЧЪЙ ДЕ КЪТ ЧЕАЛАЛЦЪЙ; 4) КЪФЪРИРЪКЪ ШЪ
АЛТЕЛЕ.

